VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68

THỨ TƯ

29.10.2025 (9.9 Ất Tỵ)

Số 130 (4264)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

Tổng Bí thư Tô Lâm bắt đầu thăm chính thức Liên hiệp Vương quốc Anh, Bắc Ireland

[2]

Điều kiện tiên quyết cho phát triển bền vững

[3]

VĂN KIỆN ĐẠI HỘI XIV CỦA ĐẢNG:

Thể hiện tầm nhìn chiến lược, khát vọng phát triển hùng cường

[7]

Nỗ lực thắp lên "ngọn lửa" Chèo trong đời sống đương đại

[11]

Huế chìm trong mưa lũ lịch sử

(VH). Đến chiều qua, 28.10 đã có 32/40 xã, phường ở TP Huế bị ngập sâu trong nước lũ từ 1-2m khiến giao thông tê liệt, hàng nghìn hộ dân phải di dời khẩn cấp. Các điểm di tích thuộc Quần thể di tích Cố đô Huế cũng bị nước lũ bủa vây, các lực lượng chức năng tiếp cận và hỗ trợ cho nhiều du khách lưu trú trên địa bàn. [5]

Sau những trận mưa rất lớn, Kinh thành Huế bị ngập trong nước lũ (ảnh chụp vào chiều 28.10) Ảnh: NGỌC THẠNH

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Phạt lao động công ích đối với người vi phạm giao thông?

● **Luật gia ĐỖ VĂN NHÂN**

Thời gian qua, tình hình vi phạm pháp luật giao thông đường bộ có chiều hướng gia tăng. Một bộ phận người tham gia giao thông có dấu hiệu "nhờn luật". Nguyên nhân là do mức phạt chưa đủ sức răn đe, hành vi vi phạm chưa bị xử lý kịp thời, nghiêm khắc. Do đó, có ý kiến cho rằng, đối với những trường hợp vi phạm nhiều lần phải có biện pháp cụ thể để giáo dục, không để họ tái phạm nhiều lần, trong đó có giải pháp là cho lao động công ích như một công cụ xử phạt để tăng cường hiệu quả răn đe.

(Xem tiếp trang 2)

TRƯỚC CÁC BIỂU HIỆN "LỆCH CHUẨN" TRONG ĐỜI SỐNG ÂM NHẠC:

Tiếp tục xử lý nghiêm, kể cả mức hình sự nếu cần thiết

[10]

Chính phủ điện tử - Vì một nền hành chính phục vụ

[4]

XUNG QUANH VIỆC HÀ NỘI LẮP HƠN 200 MÀN HÌNH LED GẦM CẦU CẠN VÀNH ĐAI 2:

Phải đáp ứng tiêu chuẩn kỹ thuật và thẩm mỹ

[8]

Tổng Bí thư Tô Lâm bắt đầu thăm chính thức Liên hiệp Vương quốc Anh, Bắc Ireland

Đúng 7h05 ngày 28.10 theo giờ địa phương (tức 14h05 theo giờ Hà Nội), Tổng Bí thư Tô Lâm và phu nhân cùng Đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam đã đến sân bay London Stansted, Thủ đô London, bắt đầu thăm chính thức Liên hiệp Vương quốc Anh và Bắc Ireland theo lời mời của Thủ tướng Liên hiệp Vương quốc Anh và Bắc Ireland Keir Starmer, từ ngày 28-30.10.

Đón Tổng Bí thư Tô Lâm và phu nhân cùng Đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam tại sân bay về phía Liên hiệp Vương quốc Anh và Bắc Ireland có Thứ trưởng Bộ Ngoại giao Seema Malhotra; Đại sứ Liên hiệp Vương quốc Anh và Bắc Ireland tại Việt Nam Iran Frew; đại diện Vụ Lễ tân Bộ Ngoại giao Stephan Walton. Về phía Việt Nam có Đại sứ Việt Nam tại Liên hiệp Vương quốc Anh và Bắc Ireland Đỗ Minh Hùng và phu nhân; cán bộ, nhân viên Đại sứ quán Việt Nam tại Liên hiệp Vương quốc Anh và Bắc Ireland.

Đại sứ Việt Nam tại Liên hiệp Vương quốc Anh và Bắc Ireland Đỗ Minh Hùng và đại diện Vụ Lễ tân Bộ Ngoại giao Anh Stephan Walton lên chuyên cơ chào mừng Tổng Bí thư Tô Lâm và phu nhân cùng Đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam thăm chính thức Liên hiệp Vương quốc Anh và Bắc Ireland. Tổng Bí thư Tô Lâm và phu nhân xuống máy bay bắt tay các quan chức, cán bộ hai bên, trong sự vui mừng chào đón của các cán bộ, nhân viên Đại sứ quán Việt Nam tại Liên hiệp Vương quốc Anh và Bắc Ireland.

Tổng Bí thư Tô Lâm và phu nhân tại sân bay London Stansted — Ảnh: TTXVN

Chuyến thăm chính thức của Tổng Bí thư Tô Lâm và phu nhân cùng Đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam lần này diễn ra đúng vào dịp kỷ niệm 15 năm thiết lập Quan hệ Đối tác Chiến lược Việt Nam - Liên hiệp Vương quốc Anh và Bắc Ireland (2010-2025), là dấu mốc quan trọng để hai nước cùng nhìn lại chặng đường hợp tác đã qua, đánh giá những thành tựu nổi bật, đồng thời đề ra tầm nhìn và định hướng phát triển mới cho quan hệ song phương trong giai đoạn tới.

Chuyến thăm của Tổng Bí thư Tô Lâm được kỳ vọng sẽ tạo ra những đột phá mới trong hợp tác giữa hai nước, đặc biệt trong các lĩnh vực có tiềm năng và thế mạnh bổ trợ lẫn nhau, qua đó góp phần triển khai hiệu quả các nghị quyết trụ cột của Bộ Chính trị về phát triển khoa học - công nghệ và đổi mới sáng tạo, đẩy mạnh hội nhập quốc tế sâu rộng và toàn diện, hoàn thiện thể chế, phát triển khu vực kinh tế tư nhân, thúc đẩy giáo dục và đào tạo, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân, bảo đảm an ninh năng lượng quốc gia, phù hợp với tầm nhìn phát triển bền vững và chiến lược dài hạn của Việt Nam, hướng tới một kỷ nguyên phát triển mới, năng động và sáng tạo.

P.V (tổng hợp)

Phạt lao động...

(Tiếp theo trang 1)

Phạt lao động công ích thì người vi phạm phải dành thời gian xuất hiện tại nơi công cộng, bỏ công sức tham gia quét đường, dọn rác, trồng cây, dưới sự giám sát của lực lượng chức năng, cộng đồng. Việc này sẽ làm cho người vi phạm cảm thấy mất thể diện, xấu hổ, mặc cảm với gia đình, bạn bè và xã hội; đồng thời, việc này sẽ làm tốn thời gian, công sức của người vi phạm... Do đó, ý thức chấp hành pháp luật giao thông đường bộ của người tham gia giao thông chắc chắn sẽ cao hơn. Để phạt lao động công ích đối với người vi phạm giao thông nhiều lần cần phải xem xét sửa đổi, bổ sung các quy định pháp luật về xử lý vi phạm hành chính, giao thông đường bộ và các văn bản hướng dẫn thi hành theo hướng quy định rõ các trường hợp phải lao động công ích nếu vi phạm pháp luật giao thông nhiều lần nhằm đảm bảo cơ sở pháp lý để triển khai thực hiện.

Bên cạnh đó, cần làm rõ nội dung như thế nào là vi phạm pháp luật giao thông nhiều lần sẽ bị phạt lao động công ích; hành vi vi phạm áp dụng cho cùng một hành vi hay tất cả các hành vi vi phạm; đối tượng áp dụng là cho các lái xe hay các chủ xe; áp dụng cho hành vi vi phạm đối với xe ô tô, xe tải, xe máy hoặc xe đạp, xe đạp điện hay với người đi bộ... Đồng thời, nhiều lần vi phạm là vi phạm từ mấy lần trở lên, cũng cần phải làm rõ để có cơ sở thực tiễn.

Khi bắt buộc người vi phạm pháp luật giao thông nhiều lần để lao động công ích thì cơ quan nào sẽ thực hiện, Phòng Cảnh sát giao thông Công an cấp tỉnh hoặc Công an cấp xã nơi người vi phạm cư trú hay các tổ chức đoàn thể chính trị, xã hội sẽ tham gia giám sát. Mặt khác, đối với những trường hợp người vi phạm không có nơi thường trú hoặc nơi thường trú ở địa phương khác nhưng địa điểm vi phạm lại ở địa phương khác thì việc thống kê các hành vi vi phạm liệu có đầy đủ và chính xác hay không? Nếu bắt người vi phạm pháp luật giao thông nhiều lần phải lao động công ích để giáo dục thì việc công ích cụ thể là những việc gì? Ở đâu? Ai quản lý? Nếu người đó không chấp hành liệu có thể áp dụng các biện pháp bắt buộc hoặc cưỡng chế họ thực hiện hay không?

Hiện nay, việc áp dụng biện pháp cho lao động công ích đối với người vi phạm pháp luật giao thông nhiều lần được nhiều nước trên thế giới áp dụng để giáo dục, răn đe, ngăn ngừa hành vi vi phạm và có tác dụng rất tích cực, cần nghiên cứu áp dụng phù hợp với tình hình thực tiễn ở Việt Nam.

Song song với việc áp dụng biện pháp cho lao động công ích đối với người vi phạm pháp luật giao thông nhiều lần, cần phải đẩy mạnh việc giáo dục, nâng cao ý thực chấp hành pháp luật giao thông đường bộ như: Phải thực hiện đồng bộ các giải pháp, trong đó cần phải đẩy mạnh các biện pháp tuyên truyền, nhất là phải xử phạt thật nghiêm, đúng người, đúng hành vi vi phạm; không bỏ qua cho người vi phạm; áp dụng đầy đủ các biện pháp xử phạt trực tiếp và phạt nguội; các quyết định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực giao thông đường bộ phải được chấp hành nghiêm túc, nếu không chấp hành phải áp dụng các biện pháp cưỡng chế thi hành.■

Thủ tướng bổ nhiệm lại ông Hoàng Đạo Cương giữ chức Thứ trưởng Bộ VHTTDL

Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính ký Quyết định số 2389/QĐ-TTg ngày 27.10.2025 bổ nhiệm lại ông Hoàng Đạo Cương giữ chức Thứ trưởng Bộ VHTTDL. Ông Hoàng Đạo Cương sinh năm 1970, quê quán thành phố Hà Nội. Ông được bổ nhiệm giữ chức Thứ trưởng Bộ VHTTDL từ năm 2020. Thứ trưởng Hoàng Đạo Cương có nhiệm vụ giúp Bộ trưởng trực tiếp theo dõi, chỉ đạo lĩnh vực: Thể dục thể thao; Di sản văn hóa và bảo tàng.

Thứ trưởng Hoàng Đạo Cương chịu trách nhiệm phụ trách trực tiếp các đơn vị: Cục Thể dục thể thao Việt Nam; Cục Di sản văn hóa; Bảo tàng Lịch sử quốc gia Việt Nam; Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam; Bảo tàng Hồ Chí Minh; Bảo tàng Văn hóa các dân tộc Việt Nam; Viện Bảo tồn di tích...

N.HÒA

Hoàn thiện hồ sơ về đề xuất chọn "Ngày Văn hóa Việt Nam"

Văn phòng Chính phủ vừa ban hành văn bản số 581/TB-VPCP thông báo Kết luận của Phó Thủ tướng Chính phủ Mai Văn Chính tại cuộc họp về đề xuất chọn "Ngày Văn hóa Việt Nam". Theo đó, ngày 17.10, Phó Thủ tướng Chính phủ Mai Văn Chính đã chủ trì cuộc họp về đề xuất chọn ngày 24.11 hằng năm là "Ngày Văn hóa Việt Nam".

Tham dự cuộc họp có lãnh đạo các Bộ, cơ quan: VHTTDL, Ngoại giao, Văn phòng Chính phủ, Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương và Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam; đại diện các Bộ, cơ quan: Quốc phòng, Công an, Tư pháp, Nội vụ, GD&ĐT, Tài chính. Sau khi nghe Bộ VHTTDL báo cáo, ý kiến của các đại biểu dự họp, Phó Thủ tướng Chính phủ Mai Văn Chính kết luận như sau: Ghi nhận tinh thần trách nhiệm, cố gắng của Bộ VHTTDL đã khẩn trương nghiên cứu, chuẩn bị nội dung và báo cáo theo chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ. Đánh giá cao các ý kiến góp ý cụ thể, có trách nhiệm của đại diện các Bộ, cơ quan liên quan dự họp.

Trên cơ sở các ý kiến góp ý tại cuộc họp, Bộ VHTTDL chủ trì, phối hợp với các Bộ, cơ quan, tổ chức liên quan tiếp tục rà soát, nghiên cứu, hoàn thiện hồ sơ, trong đó: Tiếp thu đầy đủ, hợp lý các ý kiến góp ý tại cuộc họp; lấy và tổng hợp ý kiến bằng văn bản của các Bộ, cơ quan, tổ chức liên quan. Làm rõ hơn cơ sở đề xuất cả về chính trị, pháp lý và thực tiễn, trong đó nêu rõ việc áp dụng, vận dụng các quy định pháp luật liên quan để xác định đúng thẩm quyền, thành phần hồ sơ, trình tự, thủ tục. Đánh giá kỹ sự tương quan với các ngày kỷ niệm, truyền thống, hưởng ứng về văn hóa và trong các ngành, lĩnh vực khác, các ngày nghỉ lễ, tết đã được công nhận, quy định.

Đánh giá cụ thể tác động về nhiều mặt, nhất là đối với định hướng trở thành ngày kỷ niệm, nghỉ lễ của quốc gia. Trên cơ sở đó, Bộ VHTTDL hoàn thiện hồ sơ, báo cáo Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ trước ngày 5.11.2025. Các Ban, Bộ, cơ quan, tổ chức liên quan chủ động và tích cực phối hợp chặt chẽ với Bộ VHTTDL trong quá trình rà soát, nghiên cứu, hoàn thiện hồ sơ nêu trên.

L.SƠN

Điều kiện tiên quyết cho phát triển bền vững

Bước sang ngày làm việc thứ ba cũng là ngày cuối cùng trong chuỗi Hội nghị Cấp cao ASEAN 47 và các Hội nghị Cấp cao liên quan, sáng ngày 28.10 tại Kuala Lumpur, Thủ tướng Phạm Minh Chính cùng các nhà lãnh đạo ASEAN và Thủ tướng Trung Quốc Lý Cường tham dự Hội nghị Cấp cao ASEAN - Trung Quốc lần thứ 28.

Thủ tướng Phạm Minh Chính phát biểu tại Hội nghị **Ảnh: VGP/NHẬT BẮC**

Trước Hội nghị Cấp cao, các nhà lãnh đạo ASEAN và Trung Quốc đã chứng kiến Lễ ký Nghị định thư nâng cấp Hiệp định Thương mại tự do ASEAN - Trung Quốc (ACFTA 3.0). Tại Hội nghị, các nhà lãnh đạo đánh giá quan hệ Đối tác Chiến lược toàn diện ASEAN - Trung Quốc là một trụ cột quan trọng, đóng góp vào bảo đảm hòa bình và ổn định ở khu vực, đồng thời cũng là một trong những mối quan hệ năng động và toàn diện nhất của ASEAN. ASEAN và Trung Quốc hiện là đối tác thương mại hàng đầu của nhau, với tổng kim ngạch thương mại hai chiều đạt 772,4 tỉ USD và FDI từ Trung Quốc vào ASEAN đạt 19,3 tỉ USD năm 2024.

Các nhà lãnh đạo khẳng định quyết tâm làm sâu sắc hơn nữa quan hệ hai bên, thống nhất chọn năm 2026 là "Năm ASEAN - Trung Quốc" nhân kỷ niệm 5 năm thiết lập Đối tác Chiến lược toàn diện với nhiều hoạt động kỷ niệm phong phú và ý nghĩa. Hai bên nhấn mạnh cần thúc đẩy hội nhập kinh tế sâu rộng, duy trì vai trò là động lực tăng trưởng ở khu vực châu Á - Thái Bình Dương, trong đó có việc sớm phê chuẩn và triển khai hiệu quả ACFTA 3.0, tạo nền tảng thúc đẩy liên kết kinh tế, thương mại, đầu tư chất lượng cao, kết nối chuỗi công nghiệp và cung ứng khu vực.

Hội nghị đánh giá cao kết quả triển khai Kế hoạch hành động 2021-2025, và yêu cầu sớm triển khai Kế hoạch hành động 2026-2030; nhất trí đẩy mạnh hơn nữa các động lực tăng trưởng mới như chuyển đổi số, đổi mới sáng tạo, khoa học, công nghệ, chuyển đổi năng lượng, kinh tế xanh, hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp, tăng cường kết nối hạ tầng, thể chế, doanh nghiệp, giao lưu nhân dân. Hội nghị tái khẳng định vai trò và giá trị của chủ nghĩa đa phương trong duy trì và củng cố môi trường hòa bình, an ninh và ổn định. Nhấn mạnh ASEAN và Trung Quốc cùng chia sẻ lợi ích và trách nhiệm chung trong xây dựng Biển Đông hòa bình, ổn định, tạo điều kiện thuận lợi cho hợp tác phát triển, các nhà lãnh đạo cam kết tiếp tục thúc đẩy đối thoại, xây dựng lòng tin, giải quyết hòa bình các khác biệt và tranh chấp trên cơ sở luật pháp quốc tế và UNCLOS 1982, thực hiện đầy đủ và hiệu quả Tuyên bố DOC và nỗ lực sớm hoàn tất Bộ Quy tắc ứng xử (COC) hiệu lực, thực chất, phù hợp với luật pháp quốc tế, trong đó có UNCLOS 1982. Thủ tướng Trung Quốc Lý Cường nhấn mạnh hai bên cần tiếp tục tăng cường lòng tin chiến lược chung, thúc đẩy các lĩnh vực hợp tác chiến lược có chung lợi ích, trong đó đề xuất lập Học viện Số ASEAN - Trung Quốc, và kết nối người dân nhằm tăng cường hiểu biết và hữu nghị.

Phát biểu tại Hội nghị, Thủ tướng Phạm Minh Chính chúc mừng Trung Quốc kỷ niệm 80 năm chiến thắng phát xít, cột mốc lịch sử nhắc nhở chúng ta về hậu quả tàn khốc của chiến tranh và giá trị vĩnh cửu của một nền hòa bình bền vững. Trên tinh thần đoàn kết là sức mạnh, hợp tác mang lại lợi ích chung, đối thoại, chia sẻ để hiểu nhau hơn, Thủ tướng Chính phủ đề xuất ba định hướng chiến lược nhằm thúc đẩy mạnh mẽ quan hệ ASEAN - Trung Quốc thời gian tới.

Thứ nhất, Thủ tướng Chính phủ đề nghị tăng cường kết nối thông minh, bao trùm và bền vững, trong đó cần triển khai hiệu quả ACFTA 3.0, phát triển hệ thống hạ tầng kết nối ASEAN - Trung Quốc theo hướng hiện đại, xanh và bền vững, tập trung vào mạng lưới đường sắt cao tốc, cảng biển xanh, sân bay tiết kiệm năng lượng, mở rộng hệ thống cửa khẩu thông minh, số hóa quy trình logistics và quản lý xuất nhập cảnh để thúc đẩy giao thương và giao lưu nhân dân; tăng cường kết nối các đô thị thông minh, chia sẻ công nghệ quản trị số, quản trị AI và giải pháp năng lượng tái tạo trong quy hoạch phát triển đô thị.

Thứ hai, Thủ tướng Chính phủ nhấn mạnh tầm quan trọng của tăng cường đổi mới sáng tạo, tạo động lực mới cho đột phá tăng trưởng; ủng hộ hai bên xây dựng Chương trình Hành động Đối tác gần gũi hơn về Khoa học Công nghệ và Đổi mới sáng tạo cho tương lai ASEAN - Trung Quốc (2026-2030); đề xuất thành lập mạng lưới đổi mới sáng tạo, viện nghiên cứu và phòng thí nghiệm chung; tổ chức diễn đàn thường niên về công nghệ xanh và chuyển đổi số; tăng cường đào tạo nguồn nhân lực công nghệ chất lượng cao; tăng cường giao lưu nhân dân, giới trẻ và du lịch văn hóa.

Thứ ba, Thủ tướng Phạm Minh Chính khẳng định việc củng cố lòng tin chiến lược, duy trì hòa bình và ổn định khu vực là điều kiện tiên quyết cho phát triển bền vững, bao trùm; ASEAN và Trung Quốc cần xây dựng Biển Đông thành vùng biển hòa bình, ổn định, hợp tác và phát triển, triển khai đầy đủ và hiệu quả Tuyên bố DOC; sớm đạt được Bộ Quy tắc COC hiệu lực, thực chất, phù hợp với luật pháp quốc tế, trong đó có UNCLOS 1982 và hài hòa lợi ích chính đáng của các bên.

T.SƯƠNG (tổng hợp)

Bộ VHTTDL yêu cầu thực hiện nghiêm Công điện số 199/CĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ

Bộ VHTTDL vừa ban hành văn bản số 5689/BVHTTDL-PC về việc thực hiện Công điện số 199/CĐ-TTg ngày 17.10.2025 của Thủ tướng Chính phủ về giữ nghiêm kỷ luật, kỷ cương, nâng cao chất lượng xây dựng pháp luật trong thời gian tới.

Theo đó, Bộ VHTTDL yêu cầu Thủ trưởng các cơ quan, đơn vị được giao chủ trì soạn thảo các dự án, dự thảo văn bản quy phạm pháp luật tăng cường công tác xây dựng văn bản quy phạm pháp luật, tập trung thực hiện nghiêm túc, hiệu quả các công việc sau: Trực tiếp phụ trách và chịu trách nhiệm toàn diện về chất lượng, tiến độ xây dựng dự án, dự thảo văn bản quy phạm pháp luật do cơ quan, đơn vị được giao chủ trì xây dựng. Quán triệt, thực hiện nghiêm tinh thần "6 tăng cường", làm rõ "6 sao" và bảo đảm "6 phải" trong công tác xây dựng pháp luật theo Nghị quyết số 278/NQ-CP của Chính phủ về Phiên họp chuyên đề xây dựng pháp luật tháng 9 năm 2025.

Tập trung nâng cao chất lượng hồ sơ từ khâu xây dựng chính sách đến soạn thảo văn bản; chỉ tham mưu, đề xuất áp dụng thủ tục rút gọn trong trường hợp thực sự cần thiết và theo đúng quy định; chủ động tham mưu, tổ chức tham vấn những vấn đề liên quan trực tiếp đến phạm vi quản lý, chức năng, nhiệm vụ của các cơ quan, tổ chức khác; nghiên cứu tiếp thu, giải trình đầy đủ ý kiến góp ý, ý kiến tham vấn, ý kiến của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, đại biểu Quốc hội và của các Bộ, ngành, địa phương; tăng cường trách nhiệm, chủ động làm việc với các cơ quan liên quan của Quốc hội và các cơ quan liên quan trong quá trình Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội xem xét, thông qua dự án luật, pháp lệnh, nghị quyết.

Tiếp thu, giải trình nghiêm túc, đầy đủ ý kiến thẩm định. Không bổ sung nội dung không có trong chính sách đã được Chính phủ thông qua; tham mưu việc báo cáo nội dung tiếp thu ý kiến của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, các cơ quan của Quốc hội mà khác với nội dung Chính phủ đã trình. Rà soát nội dung giao quy định chi tiết ngay trong quá trình soạn thảo; chủ động tổ chức sớm việc soạn thảo văn bản quy định chi tiết để bảo đảm có hiệu lực cùng thời điểm với luật, pháp lệnh, nghị quyết. Phối hợp chặt chẽ với các cơ quan, đơn vị liên quan của Bộ Tư pháp, Văn phòng Chính phủ trong quá trình xử lý văn bản ở giai đoạn trình Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ; chủ động tham mưu báo cáo lãnh đạo Bộ để báo cáo Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ những vấn đề còn vướng mắc, bất cập tại các cuộc họp của Chính phủ hoặc trong quá trình lấy ý kiến thành viên Chính phủ hoặc để xuất Phó Thủ tướng Chính phủ phụ trách tổ chức họp cho ý kiến về những nội dung còn có ý kiến khác nhau trước khi trình Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ.

Tham gia đầy đủ các cuộc họp thẩm định; nâng cao tính chủ động và trách nhiệm trong việc cử cán bộ có chuyên môn tham gia thẩm định các dự thảo văn bản quy phạm pháp luật, đại diện cho Bộ (đối với các cuộc họp thẩm định do Bộ Tư pháp tổ chức), đại diện cho cơ quan, đơn vị (đối với các cuộc họp thẩm định do Vụ Pháp chế tổ chức) phát biểu đầy đủ ý kiến thẩm định. Vụ trưởng Vụ Pháp chế tổ chức thẩm định các dự thảo Thông tư của Bộ trưởng theo quy định, kết luận rõ dự án, dự thảo đủ hay chưa đủ điều kiện trình; nêu rõ yêu cầu, nội dung cần hoàn thiện; tăng cường theo dõi việc tiếp thu ý kiến thẩm định. **V.D**

Chính phủ điện tử - Vì một nền hành chính phục vụ

LTS: Trong tiến trình xây dựng Chính phủ điện tử và xã hội số, dữ liệu trở thành nguồn tài nguyên chiến lược. Việc hình thành các cơ sở dữ liệu quốc gia, liên thông thông tin giữa các ngành, lĩnh vực, đặc biệt là dữ liệu an sinh xã hội, không chỉ giúp cắt giảm thủ tục hành chính, mà còn tạo nền tảng cho quản trị hiện đại, minh bạch và phục vụ người dân tốt hơn.

Bài 1: NỀN MÓNG CHO CHÍNH PHỦ SỐ

● HOÀNG HƯƠNG

Ngày 20.10 vừa qua, Thủ tướng Chính phủ ký Quyết định số 2319/QĐ-TTg về việc thành lập Ban Chỉ đạo quốc gia về dữ liệu. Đây là bước chuyển quan trọng từ chỉ đạo riêng lẻ sang điều phối thống nhất, thúc đẩy việc xây dựng và khai thác hạ tầng dữ liệu quốc gia…

Qua đó chuyển trọng tâm Chính phủ điện tử từ "số hóa thủ tục" sang "quản trị dựa trên dữ liệu". Dữ liệu, vì thế, không chỉ là công cụ nghiệp vụ, mà là nền móng để bộ máy hành chính vận hành theo nguyên tắc phục vụ, minh bạch và hiệu quả.

Từ yêu cầu kết nối dữ liệu đến bước đi thể chế hóa

Một thập kỷ qua, tiến trình Chính phủ điện tử ở Việt Nam đi qua hai nhịp chính: Số hóa quy trình và kiến tạo hạ tầng dữ liệu lõi. Các cơ sở dữ liệu trọng yếu như dữ liệu dân cư, doanh nghiệp, đất đai, bảo hiểm, y tế, giáo dục được xây dựng, từng bước tạo nên "xương sống số" cho quản trị nhà nước. Cùng với đó, Cổng Dịch vụ công Quốc gia và hệ thống một cửa điện tử ở các Bộ, ngành, địa phương mở rộng nhanh, kéo theo sự gia tăng rõ rệt về số lượng hồ sơ nộp trực tuyến và tỷ lệ giải quyết đúng hạn.

Nhưng thành tựu ấy mới phản ánh giai đoạn "đưa thủ tục lên môi trường số". Để chuyển sang giai đoạn "Chính phủ vận hành bằng dữ liệu" cần một thể chế đủ mạnh để hợp nhất tiêu chuẩn, gỡ bỏ điểm nghẽn chia sẻ và bảo đảm an toàn, quyền riêng tư. Vì vậy, việc thành lập Ban Chỉ đạo quốc gia về dữ liệu mang ý nghĩa như một cơ chế điều phối cấp quốc gia, làm rõ vai trò, trách nhiệm, cách thức liên thông giữa các hệ thống vốn được xây dựng theo nhiều đợt, nhiều nguồn lực và ở nhiều cấp khác nhau. Thực tế cho thấy, dữ liệu đã có nhiều nhưng còn rời rạc, mỗi ngành một "kho", mỗi địa phương một "nền tảng", với định dạng, quy ước và cách thức quản lý khác nhau. Việc chia sẻ dữ liệu phần lớn vẫn phụ thuộc các thỏa thuận song phương hoặc quy trình xin, cho tốn thời gian. Người dân và doanh nghiệp vì thế vẫn phải kê khai lặp lại thông tin cơ bản khi làm thủ tục khác nhau; cơ quan nhà nước phải đối chiếu thủ công, còn quyết định điều hành thiếu sự cập nhật theo thời gian thực.

Hạ tầng dữ liệu quốc gia, nền tảng kết nối, chia sẻ và khai thác dữ liệu phục vụ Chính phủ điện tử

Đề án 06 về phát triển và ứng dụng dữ liệu dân cư, định danh và xác thực điện tử đã tạo bước ngoặt kỹ thuật khi kết nối dữ liệu dân cư với nhiều cơ sở dữ liệu chuyên ngành, làm sạch, đồng bộ, gắn mỗi hồ sơ với một mã định danh duy nhất. Song kỹ thuật chỉ là một nửa chặng đường. Để dữ liệu thực sự "chảy" liên tục, có ích và an toàn, cần một trục điều phối thể chế đứng ra thống nhất chuẩn dữ liệu dùng chung, quy tắc chia sẻ, phân tầng quyền truy cập, cơ chế kiểm soát rủi ro. Sự chuyển dịch tư duy từ "hành chính xin, cho" sang "hành chính phục vụ dựa trên dữ liệu" cũng đòi hỏi những bảo đảm pháp lý tương xứng. Luật Bảo vệ dữ liệu cá nhân năm 2025 có hiệu lực từ 1.1.2026 thiết lập khung quyền, nghĩa vụ và trách nhiệm trong thu thập, xử lý, lưu trữ, chia sẻ dữ liệu cá nhân; đặt ra các nguyên tắc tối thiểu hóa, mục đích rõ ràng, đồng thuận có thông tin, trách nhiệm giải trình và chế tài xử lý vi phạm.

Khi hành lang pháp lý về quyền riêng tư được xác lập, niềm tin đối với việc kết nối, chia sẻ dữ liệu giữa các cơ quan nhà nước với nhau và giữa khu vực công, tư sẽ vững chắc hơn. Niềm tin ấy là điều kiện không thể thiếu để tiến tới kiến trúc dữ liệu thống nhất, nơi "một lần khai, nhiều lần dùng" không còn là khẩu hiệu, mà là nguyên tắc vận hành.

Hướng tới Chính phủ số

Điểm rơi ưu tiên của giai đoạn tới là liên thông dữ liệu an sinh xã hội, nhóm dữ liệu chạm trực tiếp đến đời sống người dân. Khi dữ liệu bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, giáo dục, lao động được đồng bộ với dữ liệu dân cư, mỗi biến động về cư trú, việc làm, học tập, sức khoẻ đều được phản ánh nhanh chóng; thủ tục chi trả, xác nhận, chuyển tuyến, chuyển trường vì thế mà đơn giản hóa.

Người lao động di cư có thể mua, gia hạn bảo hiểm y tế và thụ hưởng dịch vụ tại nơi ở thực tế; trẻ em theo gia đình chuyển tạm trú có điều kiện nhập học thuận lợi hơn khi hệ thống nhận diện bằng mã định danh công dân; việc rà soát, chống trục lợi chính sách được thực hiện thông qua cơ chế đối sánh tự động thay vì xác minh thủ công. Khi dữ liệu về y tế, bảo hiểm và giáo dục được kết nối với dữ liệu dân cư, quá trình hoạch định chính sách xã hội trở nên chính xác, cập nhật và nhân văn hơn, bảo đảm "không ai bị bỏ lại phía sau" trong tiến trình chuyển đổi số. Mở rộng hơn, liên thông dữ liệu không chỉ phục vụ hành chính công mà còn tạo nền tảng cho các dịch vụ xã hội thông minh. Các hệ thống quản lý dân cư, giao thông, y tế, giáo dục và việc làm khi được kết nối, sẽ giúp dự báo nhu cầu dân số, quy hoạch trường học, bệnh viện, hạ tầng đô thị và nguồn nhân lực. Đây chính là yếu tố biến dữ liệu từ "tài nguyên tĩnh" thành "nguồn năng lượng sống", nuôi dưỡng sự phát triển của Chính phủ số.

Muốn cho dữ liệu thực sự trở thành nền tảng vận hành của Chính phủ điện tử, hạ tầng dữ liệu quốc gia phải được kiến tạo đồng bộ trên ba trụ cột. Trước hết, chuẩn dữ liệu dùng chung để mọi hệ thống, dù của Bộ, ngành hay địa phương có thể "nói chuyện" được với nhau, bảo đảm dữ liệu được trao đổi, hiểu và sử dụng thống nhất. Tiếp đến là chuẩn chia sẻ và an toàn, quy định rõ phạm vi truy cập, cơ chế phân quyền, nhật ký khai thác và trách nhiệm bảo mật trong từng khâu vận hành. Và sau cùng, nhưng không kém phần quan trọng, là chuẩn về nhân lực dữ liệu, đội ngũ kiến trúc sư dữ liệu, kỹ sư tích hợp, chuyên gia phân tích và quản trị an toàn thông tin đủ năng lực để duy trì, bảo vệ và khai thác có hiệu quả toàn bộ hạ tầng ấy.

Ở cấp địa phương, chênh lệch năng lực vận hành còn rõ rệt. Vì vậy, cơ chế bồi dưỡng tại chỗ, chia sẻ chuyên gia theo cụm, tuyển dụng cạnh tranh vị trí "công chức dữ liệu" và hợp tác công, tư trong đào tạo, chuyển giao công nghệ là những giải pháp cần tính đến sớm, đi kèm với tiêu chí đánh giá dựa trên mức độ khai thác dữ liệu trong thực thi công vụ. Hạ tầng kỹ thuật, từ trung tâm dữ liệu, nền tảng tích hợp, chia sẻ, điện toán đám mây, đường truyền chuyên dùng đến cơ chế sao lưu, khôi phục thảm hoạ, phải được đầu tư theo chuẩn an toàn, sẵn sàng và đủ khả năng mở rộng. Nhiều đơn vị vẫn duy trì mô hình máy chủ cục bộ, vừa tốn kém, vừa khó bảo đảm an ninh. Chuyển dịch lên nền tảng dùng chung, khai thác trung tâm dữ liệu quốc gia, áp dụng kiến trúc vi dịch vụ và chuẩn API sẽ tiết kiệm, linh hoạt và an toàn hơn.

Trên hạ tầng ấy, các hệ thống phân tích dữ liệu phục vụ điều hành, từ dự báo dân số để quy hoạch trường học, bệnh viện; dữ liệu giao thông thời gian thực để tổ chức lại luồng tuyến; phân tích thị trường lao động để hỗ trợ đào tạo lại và kết nối việc làm, mới có điều kiện phát huy. Vai trò của Ban Chỉ đạo quốc gia về dữ liệu trong bức tranh này là rõ ràng: Không làm thay kỹ thuật, mà làm đúng "bàn tay điều phối", quy hoạch tổng thể, thống nhất chuẩn, giám sát tiến độ liên thông, tổ chức kiểm tra độc lập chất lượng dữ liệu và mức độ khai thác trong thực thi công vụ. Khi cơ chế điều phối đã có, hành lang pháp lý bảo vệ quyền riêng tư đã định hình, nền tảng định danh điện tử phổ cập, nhiệm vụ của toàn hệ thống là kiên trì đi nốt quãng "đường dài" của chuẩn hóa, liên thông, khai thác, với kỷ luật dữ liệu nghiêm ngặt, nhân lực đủ mạnh và hạ tầng an toàn. Mục tiêu tối hậu không thay đổi: Đưa dữ liệu về đúng vị trí, phục vụ người dân tốt hơn, giúp quyết sách chính xác hơn và làm cho bộ máy gọn nhẹ, minh bạch hơn.

Từ nền móng dữ liệu quốc gia, Chính phủ điện tử bước sang giai đoạn phát triển mới, nơi dữ liệu trở thành "hệ thần kinh trung ương" của toàn bộ bộ máy hành chính. Bước tiếp theo của tiến trình ấy phải hướng đến việc biến dữ liệu thành sức mạnh phục vụ, để mỗi chính sách, mỗi dịch vụ công đều phản ánh đúng nhu cầu thực tiễn và hướng tới sự hài lòng của người dân – thước đo cao nhất của một nền hành chính phục vụ.

(Còn tiếp)

Huế chìm trong mưa lũ lịch sử

● SƠN THÙY

Đến chiều qua, 28.10 đã có 32/40 xã, phường ở TP Huế bị ngập sâu trong nước lũ từ 1-2m khiến giao thông tê liệt, hàng nghìn hộ dân phải di dời khẩn cấp. Các điểm di tích thuộc Quần thể di tích Cố đô Huế cũng bị nước lũ bủa vây, các lực lượng chức năng tiếp cận và hỗ trợ cho nhiều du khách lưu trú trên địa bàn.

Kinh thành Huế ngày 28.10 vẫn bị ngập trong nước lũ — Ảnh: NGỌC THẠNH

Mưa rất lớn trên diện rộng tại TP Huế được chuyên gia khí tượng thủy văn đánh giá là mưa lịch sử, chưa từng ghi nhận ở địa phương nào tại Việt Nam. Các sông ở Huế nước lên nhanh và gây ngập lụt diện rộng chưa từng có kể từ sau đợt lụt lịch sử năm 1999 đến nay.

Trắng đêm sơ tán người dân

Ngày 28.10, mực nước các sông rút chậm nhưng vẫn còn ở trên báo động 3 rất cao, TP Huế gần như chìm trong nước lũ.

Tại khu vực trung tâm thành phố Huế qua các phường Thuận Hóa, Phú Xuân, Vỹ Dạ, An Cựu, Kim Long…, gần như mọi tuyến đường bị nước lũ nhấn chìm, giao thông chia cắt, phải di chuyển bằng ghe, thuyền. Tuyến đường Hà Nội là nơi cao ráo, nhiều năm trước cứ đến mùa lũ thì người dân đến đây để xe máy, xe ô tô ven vỉa hè, lề đường nhưng năm nay con đường này cũng "biến thành sông". Nước lũ sông Hương lên hơn 5m, tràn qua trục đường Lê Lợi vào các cơ quan công sở, bệnh viện, trường học, bảo tàng… Ông Phan Thiên Định, Chủ tịch UBND TP Huế nói rằng, "đây là trận lũ lịch sử ở Huế, đỉnh lũ trên sông Bồ đã vượt mốc lũ năm 1999, còn đỉnh lũ trên sông Hương chỉ đứng sau mốc lịch sử 1999".

Trong chiều tối và đêm 27.10, nước sông dâng cao ở nhiều khu dân cư, TP Huế đã huy động gần 3.000 cán bộ, chiến sĩ quân đội, công an cấp thành phố phối hợp cùng các lực lượng tại chỗ túc trực hỗ trợ người dân di dời, ứng phó trước diễn biến của mưa lũ. Tính đến ngày 28.10, lực lượng chức năng và các địa phương tại Huế đã sơ tán, di dời 1.759 hộ với khoảng 4.557 nhân khẩu đến nơi an toàn. Lực lượng chức năng cũng xuyên đêm di dời nhiều hộ dân ở các khu vực thấp trũng ở trung tâm như đường Chi Lăng, Trần Quang Khải, Nguyễn Hữu Cảnh, Bùi Thị Xuân… Đặc biệt, lực lượng chức năng đã kịp thời hỗ trợ di chuyển bệnh nhân và thiết bị máy móc phục vụ điều trị tại các cơ sở y tế như Bệnh viện Trung ương Huế, Bệnh viện Phục hồi chức năng.

Các hệ thống như Trung tâm Giám sát, điều hành đô thị thông minh (Hue-S), tổng đài 112, 19001075... đã phát huy hiệu quả, kịp thời tiếp nhận thông tin của người dân và chuyển đến các cơ quan, chính quyền địa phương để hỗ trợ. Tại vùng núi các xã Nam Đông, Khe Tre, nơi có lượng mưa lịch sử cũng đã xảy ra sạt lở, cầu Lê - Nô nối hai xã này đã bị gãy đôi, chia cắt nhiều hộ dân trong khu vực. Tuyến đường cao tốc La Sơn - Túy Loan bị sạt lở nhiều điểm, trong đó đoạn qua xã Khe Tre bị sạt lở nặng.

Theo Ban Chỉ huy Phòng thủ dân sự TP Huế, thống kê ban đầu của các địa phương có hơn 35.000 ngôi nhà bị ngập với độ sâu từ 0,5 đến gần 1m; có nơi ngập từ 1-2m; một số địa phương bị ảnh hưởng nặng nề như xã Quảng Điền, phường Hóa Châu... Để đảm bảo an toàn, Công ty Điện lực TP Huế đã "sa thải" điện của 201.100 hộ dân nằm trong khu vực ảnh hưởng bởi ngập lụt, cắt điện 1.479 trạm biến áp. Riêng trụ sở cơ quan UBND thành phố, Công an thành phố, Chi cục Thủy lợi và Biến đổi khí hậu, Bệnh viện Trung ương Huế vẫn được cấp điện. Công ty đang theo dõi diễn biến thiên tai để khôi phục lại dần cấp điện cho người dân, đảm bảo an toàn.

Ngọ Môn Huế ngập trong nước lũ 1m

Nhiều di tích bị nước lũ bủa vây

Theo đại diện Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế, nhiều điểm di tích thuộc Quần thể di tích Cố đô Huế đã bị nước lũ tràn vào khuôn viên, trong đó các di tích ở khu vực Kinh thành Huế gần như đều bị nước lũ bủa vây. Tại khuôn viên khu di sản Đại Nội, nước lũ ngập 1m; các công trình di tích, cung điện ngập khoảng 0,3m. Các điểm di tích cạnh Đại Nội như Quốc Tử Giám, điện Long An cũng bị ngập nặng; di tích lầu Tàng Thơ bị ngập sâu hơn 1m.

Tại các di tích bên ngoài Kinh thành Huế như lăng Gia Long, lăng Minh Mạng, lăng Thiệu Trị, lăng Dục Đức cũng bị ngập sâu với mức ngập từ 1,0m đến 1,7m. Các điểm di tích khác bị ngập cục bộ từ 0,2m đến 0,4m. Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô đã chủ động các phương án phòng chống thiên tai nên đến thời điểm hiện tại chưa có thiệt hại xảy ra. Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế đã có thông báo rộng rãi đến cộng đồng, du khách và các đơn vị lữ hành về việc tạm dừng đón khách tham quan tại các điểm di tích để đảm bảo an toàn. Đại diện Trung tâm cho biết, hiện đơn vị đang cắt cử lực lượng ứng trực tại các điểm vừa đảm bảo an toàn nhân lực và an toàn cho các di tích, hiện vật, thiết chế... Ngay sau khi lũ rút, Trung tâm sẽ huy động nhân lực nhanh chóng dọn dẹp vệ sinh, khắc phục hậu quả, đảm bảo cảnh quan và môi trường để thông báo đón khách tham quan trở lại.

Được biết, thời điểm xảy ra mưa lũ, trên địa bàn TP Huế cũng đang có nhiều du khách trong và ngoài nước lưu trú. Nhiều khách sạn bị ngập ở tầng một nhưng đã chủ động triển khai những giải pháp đảm bảo an toàn và hỗ trợ cho du khách trong thời gian lưu trú. Tại khách sạn Mondial (đường Nguyễn Huệ) bị ngập lụt, có du khách nước ngoài gặp tai nạn bị gãy tay, bộ phận trực của khách sạn đã liên hệ với Công an phường Thuận Hóa để hỗ trợ sơ cứu ban đầu và dùng phương tiện đưa nạn nhân đến bệnh viện điều trị an toàn. Trong ngày 28.10, nhóm hơn 20 du khách người Úc lưu trú ở khách sạn Roman (đường Nguyễn Thái Học) bị cô lập do nước lũ ngập sâu, lực lượng công an địa phương đã chủ động hỗ trợ thực phẩm thiết yếu cho du khách.■

Đô thị cổ Hội An bị ngập sâu

Mưa lớn dồn dập những ngày qua, cùng với việc các hồ thủy điện tiến hành xả lũ, mực nước trên các sông tại Đà Nẵng lên nhanh, dâng cao gây ngập sâu trên diện rộng cho nhiều địa phương. Theo nhận định của cơ quan chuyên môn, mực nước lũ ở nhiều nơi bằng, cao hơn mức lũ lịch sử năm 2017, gây ngập sâu tại một số khu vực thấp trũng trên địa bàn TP Đà Nẵng, gây thiệt hại cho nhiều xã, phường.

Tại đô thị cổ Hội An, mực nước lũ lúc sáng sớm ngày 28.10 là 3,25m, trên báo động 3 là 1,25m. Từ sáng ngày 27.10, nhiều tuyến đường trung tâm khu vực phố cổ như Bạch Đằng, Nguyễn Thái Học, Nguyễn Phúc Chu bị ngập sâu, có nơi hơn 2m phải di chuyển bằng thuyền. Lực lượng Công an phường đã tổ chức chốt chặn, cảnh báo và sử dụng thuyền hỗ trợ di dời người dân ra khỏi nơi nguy hiểm. Theo ông Nguyễn Đức Bình, Bí thư phường Hội An, hai ngày qua, có khoảng 40 ngàn du khách đã được hỗ trợ đưa đến nơi tránh trú an toàn.

Lũ lên ở khu vực phố cổ Hội An

Trung tâm Quản lý Bảo tồn Di sản văn hóa thế giới Hội An khẩn trương tăng cường chèn chống các di tích, di dời, bảo vệ các hiện vật quý ở các bảo tàng trong khu phố cổ trước khi nước lũ tràn về. Các biện pháp được triển khai đồng bộ, di dời hiện vật quý như tài liệu, cổ vật có nguy cơ bị hư hại khi ngập nước được đóng gói, phân loại và đưa lên tầng cao an toàn, che chắn, cách ly trưng bày các tủ kính, kệ gỗ cố định được bọc nilon, phủ bạt chống nước và kê cao khỏi sàn để phòng trường hợp nước tràn vào.

Tại phường Hội An Tây, do ảnh hưởng của bão số 12 trước đó và không khí lạnh tăng cường, gió mạnh và sóng lớn, hơn 3 km bờ biển Tân Thành bị sạt lở mạnh, có đoạn xâm thực sâu vào gần 30m, nguy cơ đe dọa các công trình du lịch, khu vực nhà hàng ven biển và dân cư phía bên trong. Lực lượng chức năng phối hợp Công an phường, cán bộ, chiến sĩ Ban Chỉ huy phòng thủ khu vực 5 - Điện Bàn, Đồn Biên phòng Cửa Đại và nhân dân trên địa bàn phường triển khai nhiều biện pháp để gia cố, bảo vệ bờ biển. Các lực lượng đã sử dụng phương tiện, vật tư đắp kè tạm, ngăn sóng biển tiếp tục tấn công gây sạt lở thêm bờ biển phía bên trong. UBND phường Hội An Tây báo cáo UBND thành phố xin ý kiến chỉ đạo về việc kè tạm khu vực bị sạt lở và dự kiến di dời khoảng 30 hộ kinh doanh và một hộ dân bị ảnh hưởng khi tình hình sạt lở diễn biến phức tạp,… **Tin, ảnh: KHÁNH CHI**

Quảng Ngãi chuyển đổi số trong phát triển du lịch

UBND tỉnh Quảng Ngãi vừa tổ chức hội thảo chuyên đề "Ứng dụng các giải pháp chuyển đổi số phát triển du lịch tỉnh Quảng Ngãi". Trong bối cảnh tỉnh Quảng Ngãi mới được sáp nhập trên cơ sở địa giới hai tỉnh Quảng Ngãi và Kon Tum, việc thúc đẩy chuyển đổi số trong du lịch được xem là hướng đi chiến lược để khai thác lợi thế tự nhiên, văn hóa và phát triển bền vững ngành Du lịch.

Tại hội thảo, các chuyên gia, doanh nghiệp công nghệ và cơ quan quản lý đã tham luận, trao đổi về nhiều nội dung như phát triển du lịch sinh thái gắn với bảo tồn đa dạng sinh học; xây dựng hệ sinh thái du lịch thông minh; ứng dụng bản đồ số, công nghệ VR/AR, AI chatbot…; phát triển cổng du lịch thông minh, nền tảng quảng bá số và số hóa sản phẩm địa phương. Các ý kiến tại hội thảo thống nhất rằng chuyển đổi số là "đòn bẩy" quan trọng để nâng cao năng lực cạnh tranh, cá nhân hóa trải nghiệm du khách, hướng tới mục tiêu xây dựng ngành Du lịch Quảng Ngãi hiện đại, thông minh và bền vững.

Phó Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Quảng Ngãi Bạch Thị Mân khẳng định, trong bối cảnh chuyển đổi số đang tác động sâu rộng đến mọi lĩnh vực, du lịch - ngành kinh tế quan trọng cần đón nhận công nghệ như đòn bẩy quan trọng để phát triển bền vững và cạnh tranh hiệu quả. Những năm gần đây, ngành Du lịch Quảng Ngãi đã có bước chuyển mình đáng ghi nhận trong ứng dụng công nghệ và chuyển đổi số. Toàn tỉnh số hóa 269 di tích, di sản văn hóa, đồng thời gắn mã QR tại các điểm du lịch như Lý Sơn, Khu chứng tích Sơn Mỹ giúp du khách trải nghiệm tham quan tự động.

NHƯ ĐỒNG

Lễ hội Văn hóa - Du lịch Làng cổ Đông Hòa Hiệp

Lễ hội Văn hóa - Du lịch Làng cổ Đông Hòa Hiệp, với chủ đề: "Ký ức Làng cổ" sẽ diễn ra từ ngày 3-7.12 tại xã Cái Bè, tỉnh Đồng Tháp nhằm bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa làng cổ, góp phần phát triển du lịch địa phương.

Các hoạt động chính gồm: Hành trình di sản kết nối văn hóa, du lịch và làng nghề; chương trình Famtrip, tọa đàm phát triển sản phẩm du lịch Làng cổ Đông Hòa Hiệp; hành trình số về Làng cổ Đông Hòa Hiệp; ẩm thực "Tinh hoa miền Tây". Ngoài ra, còn có chương trình dân vũ; hội thi "Cổng làng kể chuyện"; chương trình "Đêm dấu ấn Làng cổ Đông Hòa Hiệp"; chương trình hàng Việt về nông thôn.

Điểm đáng chú ý của lễ hội năm nay là việc tái hiện lại chợ nổi Cái Bè, sẽ mang đến cho du khách trải nghiệm ẩm thực đặc trưng; các gian hàng sản phẩm thủ công mỹ nghệ địa phương, đặc sản làm quà, dọc bờ sông lối đến nhà cổ và trên dòng sông là xuồng ẩm thực phục vụ đa dạng các món bánh dân gian truyền thống và sản vật đặc trưng của Đồng Tháp, giúp du khách thưởng thức hương vị quê hương.

LAN HƯƠNG

DU LỊCH ĐƯỜNG THỦY HÀ NỘI:

Đừng để cơ hội trôi đi theo dòng nước

● **NGUYỄN ANH**

Hà Nội - thành phố của sông nước, nơi 7 dòng sông lớn với tổng chiều dài 556km chảy qua, lẽ ra phải trở thành "thủ phủ du lịch đường thủy" của miền Bắc. Thế nhưng, thực tế lại đang phơi bày một nghịch lý đáng suy ngẫm: Tiềm năng lớn nhưng kết quả thu được quá nhỏ, đến mức có thể coi là sự lãng phí tài nguyên.

Những dòng sông chờ được "đánh thức"

Suốt nhiều năm, du lịch đường sông của Hà Nội gần như giậm chân tại chỗ. Năm 2023, toàn thành phố chỉ đón hơn 2.900 lượt khách, năm 2024 là 7.300 lượt, còn 9 tháng đầu năm 2025 mới đạt gần 2.600 lượt. Những con số này quá khiêm tốn nếu so với dòng chảy 163km của sông Hồng qua nội đô. Doanh thu cũng chỉ đạt 1,5 tỉ đồng (2023), 3 tỉ đồng (2024) và 1,8 tỉ đồng trong 9 tháng đầu năm 2025.

Nghịch lý càng rõ hơn khi toàn bộ hoạt động du lịch đường thủy của Thủ đô hiện chỉ trông vào một doanh nghiệp duy nhất là Công ty cổ phần Thăng Long GTC với vỏn vẹn 2 con tàu (40 và 72 chỗ) và 18 nhân sự. Doanh nghiệp này đang vận hành 9 tour dọc sông Hồng, gồm tour nửa ngày, cả ngày và tour chiều - tối. Dẫu nỗ lực đáng trân trọng, song quy mô ấy quá nhỏ để có thể đại diện cho tiềm năng của một thành phố gần 10 triệu dân.

Trong khi đó, Bangkok (Thái Lan) đã làm nên thương hiệu du lịch trên dòng Chao Phraya, Paris (Pháp) xây dựng sông Seine thành biểu tượng văn hóa, còn Cần Thơ - "Tây Đô" sống động với những chợ nổi trên sông Mekong. Hà Nội lại "đứng ngoài cuộc chơi" của du lịch đường thủy, dù đang sở hữu hệ thống sông dày đặc và câu chuyện lịch sử - văn hóa độc đáo mà không nơi nào có được. Đây không chỉ là sự chậm nhịp, mà còn là khoảng trống trách nhiệm trong quản lý, quy hoạch và khai thác tài nguyên du lịch.

Không phải Hà Nội chưa nhìn thấy tiềm năng. Năm 2024, Báo *Văn Hóa* từng có tuyến bài "Tìm đâu ra cảnh trên bến dưới thuyền?", đặt ra câu hỏi nhức nhối về việc "thủ đô của sông Hồng" lại thiếu vắng không gian du lịch đặc trưng cho chính con sông mang hồn Thăng Long.

Gần đây, Sở Du lịch Hà Nội đã có báo cáo số 236/BC-SDL gửi Bộ VHTTDL, nêu rõ thực trạng và định hướng phát triển du lịch đường thủy giai đoạn 2023-2025. Thành phố đã quy hoạch và xác định 4 hành lang du lịch đường sông trọng điểm: Hành lang sông Hồng; Hành lang sông Đáy; Hành lang sông Tô Lịch; Hành lang sông Cầu - sông Cà Lồ - sông Tích.

Đây là các tuyến du lịch được định hướng thu hút đầu tư, gắn với các đô thị vệ tinh và vùng ven, tạo thành mạng lưới đường thủy nội địa có khả năng vươn khắp các vùng miền trong cả nước. Riêng sông Hồng - đoạn qua địa phận Thủ đô được xem là "trục cảnh quan - văn hóa - kinh tế du lịch" quan trọng, có thể kết nối Hà Nội với Hưng Yên, Bắc Ninh, Quảng Ninh, Hải Phòng, Phú Thọ…

Các tuyến du lịch Hà Nội - Hưng Yên, Hà Nội - Bắc Ninh đã đưa du khách rời phố thị, tìm về vùng bãi bồi, đình làng, chùa cổ, những triền ngô ven sông - nơi chất chứa "vùng ký ức văn hóa sông Hồng". Ở đó, Hà Nội có thể tái hiện linh hồn Thăng Long từ góc nhìn của sông nước, xây dựng sản phẩm du lịch kết hợp sinh thái - trải nghiệm - văn hóa.

Một tín hiệu tích cực là nhiều doanh nghiệp lớn như Saigontourist, Hanoitourist, Vietravel, Hanoi Tourism… đã bắt đầu nghiên cứu tham gia vào phân khúc này. Du lịch đường thủy vì thế không còn là "thử nghiệm đơn lẻ", mà dần trở thành hướng đi được quan tâm, dù vẫn đang thiếu một "cú hích chính sách" để tạo động lực thật sự.

Để sông Hồng "chảy" vào "dòng kinh tế"?

Để đưa du lịch đường thủy trở thành sản phẩm mũi nhọn, Hà Nội xác định hàng loạt nhiệm vụ chiến lược: Hoàn thiện hạ tầng và bến cảng du lịch; xây dựng mô hình cảng du lịch mẫu, thu hút đầu tư; tăng kết nối liên mạch giữa đường thủy và đường bộ. Trong đó, cần sớm bố trí quỹ đất hai bên sông Hồng và tại các đô thị vệ tinh để hình thành không gian dịch vụ, công trình văn hóa, cảnh quan. Việc cải tạo, chỉnh trang hạ tầng giao thông kết nối bến thủy với đường bộ là cấp thiết, cùng với việc xây dựng các cảng du lịch lớn, hiện đại, có dịch vụ chuyên nghiệp. Hà Nội cũng cần công khai quy hoạch chi tiết từng bến lớn, thí điểm vận tải khách du lịch trên các tuyến sông chính như sông Hồng để tạo niềm tin cho nhà đầu tư.

Du lịch đường thủy Hà Nội đang ở lằn ranh giữa cơ hội và bỏ lỡ. Một bên là hệ thống sông ngòi giàu giá trị lịch sử - văn hóa, hoàn toàn có thể tạo nên sản phẩm du lịch đặc trưng cho Thủ đô; bên kia là sự trì hoãn, manh mún và thiếu quyết liệt trong hành động. Sông Hồng và những dòng sông cổ của Thăng Long không chỉ là cảnh quan thiên nhiên, mà là nguồn lực kinh tế, là chất liệu để xây dựng thương hiệu "Hà Nội - thành phố bên sông". Nếu tiếp tục chậm trễ, cơ hội này sẽ trôi đi cùng dòng nước.

Nếu Bangkok đã có "thành phố trên sông", Paris có "dòng Seine hoa lệ", thì Hà Nội hoàn toàn có thể xây dựng "thành phố bên sông Hồng", nơi du lịch, văn hóa và ký ức giao hòa. Nhưng điều đó chỉ xảy ra khi các cơ quan quản lý thực sự coi đây là ưu tiên chiến lược, khi doanh nghiệp có môi trường thuận lợi để đầu tư, và khi nhận thức về du lịch sông nước được nhìn nhận như một trụ cột của phát triển đô thị xanh, thông minh, bền vững. ■

Hiện nay chỉ có một doanh nghiệp đang kinh doanh khai thác tuyến du lịch đường thủy dọc sông Hồng

VĂN KIỆN ĐẠI HỘI XIV CỦA ĐẢNG:

Thể hiện tầm nhìn chiến lược, khát vọng phát triển hùng cường

HÀ AN (thực hiện)

Trong quá trình lấy ý kiến góp ý vào Dự thảo các Văn kiện trình Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng, nhiều ý kiến từ giới trí thức, văn nghệ sĩ đã thể hiện tâm huyết, trách nhiệm và niềm tin vào định hướng phát triển của đất nước trong giai đoạn mới.

Bà Trần Thị Thu Đông, Chủ tịch Hội Nghệ sĩ Nhiếp ảnh Việt Nam, Đại biểu Quốc hội tỉnh Cà Mau

Bà Trần Thị Thu Đông, Chủ tịch Hội Nghệ sĩ Nhiếp ảnh Việt Nam, Đại biểu Quốc hội tỉnh Cà Mau, đã chia sẻ những đánh giá toàn diện và đóng góp sâu sắc, nhất là về lĩnh vực văn hóa, văn học nghệ thuật - nền tảng tinh thần của xã hội và là sức mạnh nội sinh của dân tộc. Trong cuộc trao đổi với phóng viên *Văn Hóa*, bà Trần Thị Thu Đông bày tỏ sự đồng tình, nhất trí cao với nội dung các dự thảo văn kiện trình Đại hội XIV của Đảng. Theo bà, các văn kiện lần này thể hiện rõ tầm nhìn chiến lược, khát vọng phát triển hùng cường, giàu mạnh, văn minh, hạnh phúc, đồng thời phản ánh sâu sắc quan điểm đổi mới, hội nhập, phát huy giá trị văn hóa và con người Việt Nam. Bà cũng đưa ra nhiều góp ý thiết thực nhằm tiếp tục hoàn thiện các văn kiện, đặc biệt là những nội dung liên quan đến văn hóa, văn học nghệ thuật, quy hoạch kiến trúc và phát triển bền vững - những lĩnh vực gắn liền với bản sắc dân tộc và khát vọng phát triển của đất nước trong kỷ nguyên mới.

● **P.V:** *Bà đánh giá như thế nào về dự thảo các văn kiện trình Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng hiện nay?*

- Trần Thị Thu Đông: Qua nghiên cứu, tôi thấy Dự thảo Văn kiện Đại hội XIV hiện tại hầu như đã cập nhật khá đầy đủ các quan điểm, tư tưởng chỉ đạo mới của Bộ Chính trị và Tổng Bí thư Tô Lâm, vừa mang tầm chiến lược, thể hiện sự bứt phá, nhưng cũng rất cụ thể, dễ nhớ, dễ nắm. Tôi bày tỏ sự đồng tình, nhất trí cao với dự thảo các Văn kiện trình Đại hội XIV của Đảng.

Văn kiện đã được soạn thảo rất công phu, khoa học. Kết cấu được trình bày chặt chẽ, nội dung phản ánh khách quan, đúng tiến trình phát triển của đất nước, thể hiện sâu sắc tầm nhìn chiến lược của Đảng, khát vọng quyết tâm đưa đất nước ta phát triển hùng cường trong kỷ nguyên giàu mạnh, văn minh, hạnh phúc.

● *Về nội dung cụ thể, bà đánh giá thế nào về Dự thảo Báo cáo chính trị và các Báo cáo tổng kết kèm theo?*

- Dự thảo Báo cáo chính trị đã thể hiện được quá trình phát triển các lĩnh vực của đất nước, các chương có mối liên kết chặt chẽ. Nội dung báo cáo đã đánh giá tổng quát, thẳng thắn nhìn nhận những hạn chế, khuyết điểm sau 5 năm thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII, từ đó rút ra một số kinh nghiệm trong thời gian tới, tập trung nhấn mạnh định hướng đổi mới mô hình tăng trưởng, cơ cấu lại nền kinh tế; đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, phát triển đất nước nhanh, bền vững; đổi mới căn bản, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, phát triển con người, đồng bộ thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa; xây dựng và phát huy giá trị văn hóa, sức mạnh con người Việt Nam... Đồng thời, xác định rõ 6 nhiệm vụ trọng tâm, 3 đột phá chiến lược trong nhiệm kỳ Đại hội XIV (2026-2030).

Dự thảo Báo cáo đánh giá 5 năm thực hiện Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội, phương hướng, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2026-2030 đã đánh giá đầy đủ, sát, đúng, phù hợp bối cảnh đất nước trước và sau Đại hội XIII. Chủ trương, quan điểm, cơ chế, chính sách phát triển văn hóa được bổ sung và hoàn thiện. Xây dựng chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2030. Sản phẩm văn hóa, nghệ thuật ngày càng đa dạng, phong phú.

Dự thảo Báo cáo tổng kết công tác xây dựng Đảng và thi hành Điều lệ Đảng đã đánh giá đầy đủ những ưu điểm và kết quả nổi bật của công tác xây dựng Đảng nhiệm kỳ XIII, đưa ra các bài học kinh nghiệm sâu sắc và phương hướng cụ thể, phù hợp với tình hình mới.

● *Bà có những góp ý cụ thể nào cho các dự thảo văn kiện?*

- Tôi nhất trí cao với đánh giá tổng quát về kết quả thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII, song xin có một số góp ý cụ thể: **Về nội dung văn hóa, văn nghệ:** Đề nghị bổ sung cụm từ "hiện đại, tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc" trong cụm "Xây dựng, phát triển văn học nghệ thuật" để thể hiện rõ định hướng phát triển văn hóa Việt Nam trong thời kỳ mới; **Về phát huy vai trò nhân dân:** Cần nêu rõ hơn vai trò của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội, nghề nghiệp, các hội quần chúng và tổ chức tự quản cộng đồng trong thực hiện quyền làm chủ của nhân dân; **Về báo chí - truyền thông:** Đề nghị bổ sung nội dung "nghiên cứu và khuyến khích xây dựng các tổ hợp Báo chí - Truyền thông trong các lĩnh vực quan trọng, thiết yếu"; **Về lĩnh vực văn hóa nghệ thuật:** Cần nhấn mạnh vai trò của văn học nghệ thuật trong xây dựng con người Việt Nam thời đại mới - yêu nước, nhân văn, sáng tạo, hội nhập. **Đồng thời,** cần có chính sách cụ thể hơn trong việc bồi dưỡng, phát huy đội ngũ văn nghệ sĩ, nhất là tài năng trẻ; đầu tư chiến lược cho công nghiệp văn hóa, gắn với chuyển đổi số trong sáng tạo và phổ biến tác phẩm.

● *Bà đặc biệt quan tâm đến vai trò của văn học nghệ thuật trong văn kiện lần này. Bà có thể chia sẻ thêm về vấn đề này?*

- Đảng ta xác định văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, là sức mạnh nội sinh, động lực phát triển. Tôi cho rằng cần làm nổi bật hơn vai trò của văn học nghệ thuật trong xây dựng con người Việt Nam thời đại mới - yêu nước, nhân văn, sáng tạo, hội nhập. Văn học nghệ thuật không chỉ phản ánh đời sống mà còn khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc. Do đó, cần bảo đảm quyền tự do sáng tạo trong khuôn khổ pháp luật, đi đôi với nâng cao trách nhiệm xã hội và công dân của văn nghệ sĩ.

● *Ngoài ra, trong lĩnh vực quy hoạch, kiến trúc và phát triển bền vững, bà có đề xuất gì?*

- Tôi cho rằng dự thảo cần xác định rõ quy hoạch và kiến trúc là công cụ định hình phát triển không gian quốc gia, thể hiện tầm nhìn chiến lược của Đảng và Nhà nước. Cần bổ sung nội dung "Xây dựng hệ thống đô thị xanh, hiện đại, thông minh có bản sắc văn hóa riêng; phát triển nông thôn bền vững, hài hòa với cảnh quan và môi trường sống". Kiến trúc là hình ảnh trực quan của văn hóa - mất bản sắc kiến trúc là mất bản sắc dân tộc trong không gian sống.

● *Xin bà chia sẻ đôi lời kỳ vọng gửi đến Đại hội XIV của Đảng?*

- Đại hội XIV sẽ là sự kiện đánh dấu thời điểm đất nước ta bước vào một kỷ nguyên mới - Kỷ nguyên vươn mình của dân tộc; tôi nhận thấy ai ai cũng phấn khởi và kỳ vọng vào một tương lai rất tươi sáng của đất nước.

Trong những bài nói, bài viết, bài phát biểu của Tổng Bí thư Tô lâm và các đồng chí lãnh đạo, chúng tôi nhận thức sâu sắc rằng, trong Kỷ nguyên mới, Tổng Bí thư muốn Việt Nam ta không chỉ vươn mình mạnh mẽ về kinh tế, về khoa học công nghệ, tiềm lực quốc phòng, an ninh mà còn vươn mình mạnh mẽ cả về văn hóa. Bởi văn hóa là hồn cốt của dân tộc, là nền tảng, sức mạnh nội sinh để xây dựng và phát triển đất nước. Văn hóa chính là lòng yêu nước, sự khát vọng vươn lên của dân tộc, là sự dám hy sinh của mỗi người cho mọi người, cho đất nước phát triển. Theo nghĩa đó, văn hóa chính là sức mạnh mềm để có thể "dời non, lấp biển; biến cái không thể thành cái có thể". Thực tiễn đã chứng minh, các nước phát triển gần gũi với ta như Hàn Quốc, Nhật Bản đã thành công, chính là do họ chú trọng văn hóa.

Là văn nghệ sĩ, chúng tôi thật sự tự hào và hạnh phúc vì được sống, hoạt động và cống hiến dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam. Bởi, lịch sử đã chứng minh, trong bất kỳ hoàn cảnh nào, Đảng, Nhà nước ta luôn luôn coi trọng vai trò của văn hóa, văn học nghệ thuật và đội ngũ văn nghệ sĩ, luôn quan tâm đến việc xây dựng văn hóa. Chính vì vậy mà văn hóa nói chung và văn học nghệ thuật nói riêng đã góp phần tạo nên sức mạnh dân tộc, khát vọng hòa bình và tinh thần chiến đấu vì chính nghĩa để quân, dân ta giành chiến thắng trước mọi đạo quân hùng mạnh nhất thế giới trong công cuộc giành độc lập dân tộc.

Tôi tin tưởng rằng, với định hướng đúng đắn của Đảng và sự đồng thuận của toàn dân, toàn quân, Đại hội XIV của Đảng sẽ là dấu mốc lịch sử quan trọng, đưa đất nước phát triển nhanh, bền vững. Trong đó, văn học nghệ thuật Việt Nam sẽ tiếp tục giữ vai trò quan trọng, đóng góp vào sự phát triển hùng cường của đất nước trong kỷ nguyên mới dưới sự lãnh đạo của Đảng.

● *Xin cảm ơn bà!*

XUNG QUANH VIỆC HÀ NỘI LẮP HƠN 200 MÀN HÌNH LED GẦM CẦU CẠN VÀNH ĐAI 2:

Phải đáp ứng tiêu chuẩn kỹ thuật và thẩm mỹ

● DIÊN VỸ

Tuyến đường Vành đai 2 Hà Nội đang "thay áo mới" với hơn 200 màn hình LED quảng cáo, hướng tới một diện mạo đô thị xanh, sạch, đẹp. Bên cạnh mục tiêu tạo nên một hình ảnh tươi mới, trẻ trung, năng động ở một không gian vốn đặc thù giữa lòng Hà Nội, sự xuất hiện của loạt màn hình LED này cũng đang gây chú ý từ dư luận, với nhiều ý kiến cho rằng cần cân nhắc, tạo sự hài hòa giữa tiêu chí thẩm mỹ, hiện đại và sự an toàn.

Hà Nội tiến hành lắp đặt hệ thống đèn LED ở Vành đai 2 Ảnh: B.LÂM

> *Mỗi màn hình LED đầu tư kinh phí không thấp, vì thế đó chính là một khối tài sản lớn mà doanh nghiệp quảng cáo phải đầu tư, song hành là vấn đề trách nhiệm với xã hội, cộng đồng. Tin rằng với trách nhiệm đó, Hà Nội và các đơn vị liên quan sẽ triển khai nghiêm túc việc làm này, không chỉ làm đẹp cho Thủ đô mà hơn hết là các vấn đề về đảm bảo an toàn giao thông, phòng chống cháy nổ...*
>
> **(Ông NGUYỄN TRƯỜNG SƠN, Chủ tịch Hiệp hội Quảng cáo Việt Nam)**

Đột phá trong quảng cáo ngoài trời?

Đây là tuyến đường đầu tiên của Hà Nội thí điểm cải tạo, chỉnh trang theo mô hình xã hội hóa, trong đó doanh nghiệp sẽ lấy kinh phí quảng cáo từ các màn hình LED để đảm bảo cảnh quan, duy trì vệ sinh môi trường thường xuyên trên toàn tuyến.

Việc lắp đặt hơn 200 màn hình LED cỡ lớn ngay lập tức thu hút sự chú ý của người dân, giới chuyên gia kiến trúc đô thị, quảng cáo… Bên cạnh sự ủng hộ và mong chờ được chiêm ngưỡng một diện mạo mới cho không gian vốn tẻ nhạt về mặt thẩm mỹ này, một số quan điểm cho rằng việc lắp đặt, vận hành các màn hình LED tại đây ở góc độ nào đó có thể gây mất tập trung cho người đi đường, thậm chí là nguy cơ mất an toàn giao thông. Tuy nhiên, theo đơn vị quản lý dự án, các màn hình LED được thiết kế với độ sáng tự động điều chỉnh theo ánh sáng môi trường, không gây chói, không ảnh hưởng tầm nhìn.

Đại diện Sở Xây dựng Hà Nội cho biết, dự án kỳ vọng sẽ đưa tuyến đường Vành đai 2 thành một tuyến đường xanh, sạch, đẹp và văn minh, trở thành tuyến đường điển hình của thủ đô Hà Nội trong việc không sử dụng ngân sách mà cho doanh nghiệp quản lý vận hành và duy trì vệ sinh môi trường, nâng cấp cảnh quan. Đây là đề án thí điểm đã được UBND TP Hà Nội phê duyệt. Theo đó, thành phố đồng ý cho một đơn vị tư nhân lắp biển quảng cáo dọc gầm cầu cạn Vành đai 2 đoạn từ cầu Vĩnh Tuy đến Ngã Tư Sở, với 50% thời lượng phục vụ tuyên truyền, 50% còn lại phục vụ cho quảng cáo. Được kỳ vọng tạo điểm nhấn đô thị hiện đại, những màn hình LED hiện đại có kích thước từ 3-18m^2, đúc gang nguyên khối, đảm bảo vận hành hiệu quả ngoài trời. Hệ thống màn hình sẽ vận hành từ 6h30 phút đến 23h30 phút hằng ngày, dự kiến bắt đầu trong tháng 11.2025. Nội dung trình chiếu trên màn hình LED là các hoạt động tuyên truyền và quảng cáo được Sở VHTT Hà Nội thẩm định, cấp phép.

Ông Nguyễn Trường Sơn, Chủ tịch Hiệp hội Quảng cáo Việt Nam nhận định, việc Hà Nội triển khai lắp đặt hệ thống màn hình LED phục vụ công tác tuyên truyền, quảng cáo thể hiện sự đột phá tư duy trong hoạt động quảng cáo ngoài trời, một lĩnh vực công nghiệp văn hóa giàu tiềm năng. "Với tốc độ phát triển của không gian đô thị Thủ đô, hệ thống màn hình được lắp đặt sẽ góp phần tạo một diện mạo mới, khẳng định vị thế Hà Nội với vai trò một trung tâm kinh tế, văn hóa năng động. Hệ thống màn hình LED cũng sẽ góp phần làm đẹp đường phố, tạo cảnh quan hiện đại và thúc đẩy xúc tiến thương mại cũng như tốc độ phát triển kinh tế của Thủ đô", ông Sơn nhấn mạnh.

Cần đáp ứng đầy đủ tiêu chuẩn kỹ thuật và thẩm mỹ

Tuy nhiên, việc lắp đặt hơn 200 màn hình LED với mong muốn tạo một diện mạo mới cho không gian đặc biệt của Thủ đô cũng đồng thời vấp phải một số ý kiến cho rằng, hệ thống màn hình dày đặc có thể ảnh hưởng đến an toàn giao thông, khiến người đi đường mất tập trung, hoặc nguy cơ mất an toàn về phòng chống cháy nổ…

Đặc biệt, một số chuyên gia lưu ý phải cân nhắc ở góc độ đảm bảo an toàn cho người tham gia giao thông, khi ở làn đường sát dải phân cách, người tham gia giao thông thường di chuyển với tốc độ cao hơn làn đường sát vỉa hè. Những nội dung phát trên màn hình cũng có thể khiến người điều khiển phương tiện bị phân tán tư tưởng, xao nhãng bất chợt nếu tập trung ánh nhìn vào các màn hình quảng cáo. Một số ý kiến khác lo ngại về mật độ lắp đặt dày đặc các màn hình, gần như mỗi trụ cầu đều lắp. Các tình huống giả định về gây chói mắt người tham

gia giao thông khi nhìn vào các nội dung trên màn hình có thể gây mất tập trung lái xe, thậm chí xảy ra tai nạn ngoài ý muốn… được đặt ra trên nhiều diễn đàn.

Những khuyến cáo Hà Nội cần cẩn trọng, cân nhắc nhằm đảm bảo an toàn giao thông, an toàn phòng chống cháy nổ… đã tạo nên những luồng dư luận trái chiều trong những ngày qua. Một số ý kiến cho rằng nên chăng chỉ lắp thí điểm một lượng nhất định, không dày đặc, sau một thời gian có khảo sát, đánh giá xem tác động thực tế như thế nào, trước khi quyết định có tiếp tục triển khai với mật độ dầy đặc hay không. Nhìn ở một khía cạnh khác, theo Chủ tịch Hiệp hội Quảng cáo Việt Nam Nguyễn Trường Sơn, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quảng cáo vừa được ban hành và sẽ chính thức có hiệu lực thi hành từ ngày 1.1.2026, cùng hệ thống hành lang pháp lý tương đối đầy đủ đã quy định rõ ràng những tiêu chuẩn kỹ thuật cần đáp ứng đối với các màn hình LED, hay các bảng quảng cáo ngoài trời. Đó là những tiêu chuẩn về kích thước, ánh sáng, nội dung, vị trí lắp đặt, độ an toàn phòng chống cháy nổ… "Khi đáp ứng đầy đủ các tiêu chí, tiêu chuẩn này thì các màn hình LED mới được cấp phép. Quảng cáo ngoài trời là một lĩnh vực rất đặc thù, mỗi biển bảng đều được cân nhắc thận trọng, khoa học khi lắp đặt", ông Sơn khẳng định.

Cũng theo Chủ tịch Hiệp hội Quảng cáo Việt Nam, chúng ta đang sống trong bối cảnh mới, với nhiều sự chuyển mình hướng tới các tiêu chí hiện đại, mới mẻ nhưng cũng trên tinh thần thượng tôn pháp luật. Sự hài hòa giữa các tiêu chí đẹp, thẩm mỹ và an toàn là điều tiên quyết, đặc biệt đối với không gian quảng cáo ngoài trời. "Những băn khoăn là điều dễ hiểu và cần thiết trước khi đưa ra bất kỳ một quyết sách nào. Trong trường hợp này, việc đáp ứng đúng, đủ tiêu chuẩn kỹ thuật và thẩm mỹ sẽ là "lời giải" cho "bài toán" an toàn, thẩm mỹ khi lắp đặt hệ thống màn hình LED phục vụ tuyên truyền, quảng cáo mà dư luận đang lo ngại", ông Nguyễn Trường Sơn nhấn mạnh thêm. Một số ý kiến chuyên gia quảng cáo cũng cho rằng, không nên lo ngại về mật độ màn hình, hay an toàn phòng cháy chữa cháy. Với đặc thù xã hội hóa, doanh nghiệp lắp đặt hệ thống màn hình LED này đã đặt vào đó uy tín, thương hiệu và một khối tài sản không nhỏ.

"Mỗi màn hình LED đầu tư kinh phí không thấp, vì thế đó chính là một khối tài sản lớn mà doanh nghiệp quảng cáo phải đầu tư, song hành là vấn đề trách nhiệm với xã hội, cộng đồng. Tin rằng với trách nhiệm đó, Hà Nội và các đơn vị liên quan sẽ triển khai nghiêm túc việc làm này, không chỉ làm đẹp cho Thủ đô mà hơn hết là các vấn đề về đảm bảo an toàn giao thông, phòng chống cháy nổ... Hành lang pháp lý chính là barie quan trọng, nếu không đạt chuẩn chắc chắn sẽ không được cấp phép. Thượng tôn pháp luật luôn là điều quan trọng trong mọi lĩnh vực của đời sống", ông Nguyễn Trường Sơn nhấn mạnh. ■

Lời tri ân đất trời, sợi dây kết nối cộng đồng

● **PHAN HIẾU; ảnh: N.THU**

Lễ mừng lúa mới của người Gia Rai ở Tây Nguyên không chỉ là mừng hạt lúa về kho mà còn là lời tri ân trời đất, là sợi dây kết nối cộng đồng và là minh chứng cho sức sống mãnh liệt của văn hóa Tây Nguyên, nơi mà mỗi mùa lúa mới là một mùa của đoàn kết, của ấm no và hy vọng.

Lễ mừng lúa mới của người Gia Rai thể hiện tinh thần cộng đồng rất cao

Tây Nguyên là nơi lưu giữ những giá trị văn hóa truyền thống vô cùng độc đáo. Đối với bà con Gia Rai ở tỉnh Gia Lai, thời điểm cuối năm, khi những hạt lúa vàng được thu hoạch về và chất đầy trong kho cũng là thời điểm bà con phấn khởi, thực hiện nghi lễ quan trọng nhất trong năm, đó là lễ mừng lúa mới (hay còn gọi là lễ ăn cơm mới).

Lời tri ân đất trời

Theo quan niệm của người Gia Rai, lễ cúng trước là tạ ơn, thể hiện lòng biết ơn trời đất đã cho bà con mùa lúa no đủ, sau là sự quây quần, sum tụ của các gia đình, thể hiện tinh thần đoàn kết trong cộng đồng. Lễ mừng lúa mới của người Gia Rai thường được tổ chức từ tháng 10 đến tháng 12 dương lịch hằng năm, lễ được tổ chức tại khoảng không gian rộng lớn trước nhà rông.

Sau khi có sự thống nhất giữa các dòng họ và già làng, bà con tập trung từ sáng sớm tại nhà rông, mỗi người một tay chuẩn bị lễ vật. Cây nêu được dựng lên ở trung tâm. Trên mâm cúng, không thể thiếu những thức quà truyền thống, mộc mạc như cơm lam dẻo, thịt nướng, cùng bó lúa mới, ché rượu cần. Đôi khi, một con heo hoặc gà trống cũng được chọn làm vật hiến tế, dâng lên Yàng. Sau những chuẩn bị chu đáo, giây phút thiêng liêng nhất cũng đã đến. Già làng, người đại diện cho cả buôn làng sẽ đứng ra khấn vái. Tùy từng nơi mà các già làng sẽ thực hiện các lời khấn vái thần linh khác nhau. Già làng Kpuih Ôh, làng Ghè, xã Ia Dơk, tỉnh Gia Lai khấn: "Ô Yàng, hôm nay tôi mang heo to, gà to đến đây, kính mời các Yàng về đây thụ lễ, xin bảo vệ và ban bình an cho bà con dân làng, cầu cho tai qua nạn khỏi, làm ăn phát đạt. Hỡi thần nhà rông, thần núi, thần nước, kính cầu các thần về chứng và thụ lễ heo to gà to và ban bình an, ban sự ấm no cho bà con".

Lời khấn đã xong, rượu ghè đã đầy, già làng thông báo với Yàng về những thành quả bà con làm được trong năm qua, đồng thời tha thiết cầu mong mưa thuận gió hòa, để vụ mùa năm sau tiếp tục bội thu, đời sống ngày càng sung túc.

Là sợi dây kết nối cộng đồng

Sau phần lễ, nam thanh nữ tú trong làng diễn tấu bài chiêng, các điệu múa xoang nhịp nhàng, tiếng cười hòa cùng tiếng trống ngân dài. Trong dòng người say sưa ấy, chị Rah Lan H' Tiết, một phụ nữ Gia Rai trẻ ở xã Ia Dơk vừa khéo léo gói những ống cơm lam chín dẻo, vừa tươi cười chia sẻ: "Đây là lần đầu tiên tham gia lễ mừng lúa mới của người Gia Rai, tôi thấy rất vui vì được biết thêm về nét đẹp văn hóa độc đáo của dân tộc mình. Qua lễ hội, thấy mọi người thắt chặt hơn tinh thần đoàn kết của dân tộc mình".

Điệu múa xoang, nhịp cồng chiêng được hòa chung tại lễ hội

Còn em Siu Điệp, người cùng làng cũng cảm thấy tự hào khi được góp sức vào lễ hội: "Chúng em rất vui khi được tham gia múa xoang tại lễ hội, được giao lưu với mọi người và để hiểu thêm về văn hóa của dân tộc mình". Thực tế, do dòng chảy từ nhịp sống hiện đại, nhiều nơi đã không còn tổ chức lễ mừng lúa mới đầy đủ như trước. Một phần vì lớp trẻ rời làng đi học, đi làm xa. Phần khác là ngày nay, do sự thay đổi trong canh tác, bà con chuyển sang trồng lúa nước hai, ba vụ nên số lượng gia đình tổ chức lễ mừng lúa rẫy không còn nhiều như trước, nhưng ý nghĩa của nó vẫn còn nguyên vẹn.

Chia sẻ về cách giữ nét truyền thống lễ mừng lúa mới của người Gia Rai, ông Ksor Thất, xã Ia Tul tỉnh Gia Lai tâm sự: "Mừng lúa mới, tất cả các hộ gia đình đều thực hiện, từ khi cúng tại rẫy, đưa hồn lúa về kho, cúng mở cửa kho, cúng tại nhà ăn mừng lúa mới đều mời bà con tới dự và vui chơi cho tới tận thâu đêm. Đó là nguyên thủy lễ cúng từ ngày xưa, cho đến bây giờ vẫn còn nhưng không nhiều lắm, chỉ có những gia đình trồng lúa sáu tháng (lúa rẫy) thì họ vẫn thực hiện nghi lễ này. Bởi thực tế hiện nay, bà con hầu hết đã chuyển sang trồng lúa nước, một năm có thể hai đến ba vụ, nên lúa rẫy chỉ còn một số ít hộ trồng". Theo ông Ksor Thất, lễ mừng lúa mới thể hiện tinh thần cộng đồng rất cao. Ngày xưa, hầu hết mọi nhà đều tổ chức lễ này một cách đầy đủ. Từ khi cúng lúa ở rẫy, đón hồn lúa về kho, cúng mở cửa kho, đến cúng ăn mừng tại nhà, bà con đều mời nhau đến dự và chung vui thâu đêm. Ngày xưa và bây giờ, người Gia Rai vẫn suy nghĩ rằng đều có thần cho nên phải lưu giữ và bảo tồn nét đẹp truyền thống của lễ mừng lúa mới.

Lễ mừng lúa mới của người Gia Rai đã có từ lâu đời, đó không chỉ là một nghi thức tạ ơn thần linh đã mang đến cho dân làng mùa màng bội thu, mà còn là dịp để mọi người cùng nhau hưởng thành quả lao động sau một năm vất vả.

Già làng Siu Yon, làng Ó, xã Ia Pia, tỉnh Gia Lai khẳng định: "Đây là sợi dây kết nối cộng đồng, nơi kinh nghiệm làm ăn được chia sẻ và cuộc sống mới được vun đắp". Già Yon còn cho biết thêm, nghi lễ này rất quan trọng với người Gia Rai. Bà con ai cũng vui, mừng vì thành quả lao động mình có được. Khi thực hiện nghi lễ, làng có cả đội cồng chiêng biểu diễn, đây cũng là dịp để lớp trẻ hiểu thêm về văn hóa truyền thống, cùng nhau gìn giữ, phát huy. Tại lễ hội, bà con không thiếu được cồng chiêng, đánh trống múa xoang cùng nhau giữ gìn nét đẹp văn hóa. ■

TRƯỚC CÁC BIỂU HIỆN "LỆCH CHUẨN" TRONG ĐỜI SỐNG ÂM NHẠC:

Tiếp tục xử lý nghiêm, kể cả mức hình sự nếu cần thiết

● **NGỌC NHIÊN - THÙY TRANG**

Ngay sau khi Ban Tuyên giáo và Dân vận Thành ủy TP.HCM ban hành hai công văn liên tiếp (số 69 và 76-CV/BTGDVTU) về việc định hướng, chấn chỉnh hoạt động âm nhạc và phát ngôn trong lĩnh vực văn học, nghệ thuật trên mạng xã hội, Hội Âm nhạc TP.HCM cũng đã ra công văn gửi toàn thể hội viên để triển khai thực hiện. Cùng thời điểm, lãnh đạo Cục Nghệ thuật biểu diễn; Cục Phát thanh, Truyền hình và Thông tin điện tử (PTTH&TTĐT) của Bộ VHTTDL đã có buổi làm việc về phương án chấn chỉnh và xử lý nghiêm các biểu hiện "lệch chuẩn" trong đời sống âm nhạc hiện nay.

Thực tế, những ca khúc phản cảm, phong cách biểu diễn thiếu văn hóa hay phát ngôn gây sốc đang gióng lên hồi chuông cảnh báo về nhu cầu cấp thiết phải lập lại trật tự trong đời sống nghệ thuật đại chúng hơn bao giờ hết.

Một chương trình ca nhạc tại TP.HCM thu hút đông đảo khán giả

> *"Nghệ sĩ và người có sức ảnh hưởng cần nhận thức rõ vai trò làm gương, thể hiện sự chuẩn mực trong hành vi, phát ngôn và sáng tạo nghệ thuật. Với những trường hợp vi phạm, Cục PTTH&TTĐT sẽ phối hợp các cơ quan chức năng xử lý nghiêm, kể cả ở mức hình sự nếu cần thiết. Trên không gian mạng, trật tự cần được thiết lập rõ ràng, chấn chỉnh dứt điểm để tránh tạo tiền lệ xấu."*
>
> **(Ông LÊ QUANG TỰ DO - Cục trưởng Cục PTTH&TTĐT)**

Không để tạo tiền lệ xấu

Trao đổi với báo chí, ông Lê Quang Tự Do - Cục trưởng Cục PTTH&TTĐT cho biết: Bộ VHTTDL quán triệt hai quan điểm chỉ đạo xuyên suốt. **Thứ nhất,** phải chấn chỉnh nghiêm khắc và lập lại trật tự trên không gian mạng, không để sản phẩm phản cảm, lệch chuẩn lan truyền, gây ảnh hưởng tiêu cực đến cộng đồng, đặc biệt là giới trẻ. **Thứ hai,** nghệ sĩ và người có sức ảnh hưởng (KOL) cần ý thức rõ vai trò làm gương của mình, vì đây là nhóm tác động mạnh đến công chúng, nên càng phải thể hiện sự chuẩn mực trong hành vi, phát ngôn và sản phẩm sáng tạo. "Thời gian qua, Cục PTTH&TTĐT đã triển khai nhiều biện pháp quyết liệt, phối hợp với các cơ quan chức năng, thậm chí có trường hợp phải xử lý ở mức hình sự để đảm bảo tính răn đe", ông Lê Quang Tự Do nói.

Đối với vụ việc của ca sĩ Jack diễn ra tối 16.10 tại Hà Nội, qua kiểm tra, Cục nhận thấy nội dung bài hát có dấu hiệu vi phạm với nhiều ca từ phản cảm, ngôn ngữ không phù hợp. Bài hát chứa những câu được cho là dung tục, mang nội dung tiêu cực, kích động, không phù hợp với văn hóa ứng xử của người nghệ sĩ. Ông đồng thời bác bỏ lý do "ngẫu hứng trình diễn" mà phía ca sĩ đưa ra: "Phần biểu diễn có đội múa phụ họa ăn khớp với tiết tấu, chứng tỏ đã được tập luyện, không thể gọi là ngẫu hứng".

Từ các phân tích trên, Cục PTTH&TTĐT đã kiến nghị Cục Nghệ thuật biểu diễn và Sở VHTT Hà Nội làm rõ, xử lý nghiêm vụ việc. "Trên không gian mạng, trật tự cần được thiết lập rõ ràng. Chúng tôi mong muốn việc này được chấn chỉnh dứt điểm để tránh tạo tiền lệ xấu", ông Lê Quang Tự Do nhấn mạnh.

Cục trưởng Cục PTTH&TTĐT cũng ủng hộ và hoan nghênh công văn của Ban Tuyên giáo và Dân vận Thành ủy TP.HCM, trong đó đề nghị các cơ quan văn hóa của TP định hướng, chấn chỉnh hoạt động âm nhạc lệch chuẩn và cân nhắc không mời nghệ sĩ có sản phẩm trái thuần phong mỹ tục tham gia các sự kiện. Đây được xem là bước đi kiên quyết, cần thiết nhằm giữ gìn hình ảnh nghệ thuật lành mạnh trong không gian công cộng.

Phối hợp đồng bộ - Hoàn thiện hành lang pháp lý

Ở góc độ cơ quan chuyên môn, NSND Xuân Bắc - Cục trưởng Cục Nghệ thuật biểu diễn cho biết, thời gian qua đơn vị đã phối hợp chặt chẽ với các cơ quan liên quan, đặc biệt là Sở VHTT Hà Nội, để làm rõ những vấn đề báo chí và dư luận quan tâm. Theo NSND Xuân Bắc, nghệ thuật biểu diễn là lĩnh vực có đặc thù riêng, tác động trực tiếp đến công chúng, ảnh hưởng sâu sắc đến tư tưởng, tình cảm, thậm chí cả nhận thức của người xem. Vì vậy, công tác quản lý nhà nước luôn cần sự thận trọng, linh hoạt, vừa bảo đảm định hướng đúng, vừa khuyến khích sáng tạo.

Dưới sự chỉ đạo của Bộ VHTTDL, Cục Nghệ thuật biểu diễn đã tích cực tham mưu hoàn thiện hệ thống văn bản quy phạm pháp luật liên quan. Hiện nay, Cục đang sơ kết và xin ý kiến sửa đổi, bổ sung Nghị định 144/2020/NĐ-CP của Chính phủ về hoạt động nghệ thuật biểu diễn, đồng thời phối hợp với Vụ Pháp chế rà soát, điều chỉnh tăng các quy định xử phạt hành chính nhằm nâng cao tính răn đe.

Cục Nghệ thuật biểu diễn cũng đã xử lý nhiều trường hợp vi phạm, trong đó có cả ca khúc nước ngoài dịch sang tiếng Việt sử dụng ngôn từ phản cảm, thậm chí vi phạm pháp luật. Ông Bắc đánh giá cao sự phối hợp hiệu quả giữa Cục Nghệ thuật biểu diễn và Cục PTTH&TTĐT, coi đây là cơ sở để triển khai đồng bộ các biện pháp quản lý trong thời gian tới: "Tôi rất trân trọng sự phối hợp của Cục PTTH&TTĐT và các đơn vị liên quan. Chúng tôi đã cùng bàn bạc, thậm chí dự kiến làm việc với các đài truyền hình, cơ quan báo chí để thống nhất biện pháp xử lý mạnh mẽ, vừa đảm bảo quản lý, vừa khích lệ sáng tạo".

Theo Cục trưởng Cục Nghệ thuật biểu diễn, mục tiêu cuối cùng là xây dựng hành lang pháp lý vững chắc để khuyến khích sáng tạo, phát triển công nghiệp văn hóa và giải trí bền vững, đúng định hướng. "Chúng ta đang trình Nghị quyết về chấn hưng và phát triển văn hóa, thể hiện rõ sự quan tâm, chỉ đạo quyết liệt của Đảng và Nhà nước. Cục sẽ tiếp tục tham mưu để nghệ sĩ, tổ chức, cá nhân hoạt động nghệ thuật có đủ điều kiện sáng tạo, đồng thời bảo đảm công tác quản lý nhà nước chặt chẽ, đúng hướng. Chúng tôi mong muốn các nghệ sĩ, đơn vị tổ chức và báo chí cùng chung tay, vừa tôn vinh giá trị nghệ thuật, vừa góp phần xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, nhân văn", NSND Xuân Bắc chia sẻ.

Âm nhạc chân chính bắt đầu từ trái tim và trách nhiệm của nghệ sĩ

Ngay sau hai công văn của Ban Tuyên giáo và Dân vận Thành ủy TP.HCM ban hành, Hội Âm nhạc TP.HCM cũng nhanh chóng có những động thái tích cực trong việc định hướng hoạt động âm nhạc và ứng xử trên mạng xã hội. Chiều 27.10, Hội ra Công văn số 57/CV-HAN gửi toàn thể hội viên về việc chấn chỉnh hoạt động âm nhạc có biểu hiện lệch chuẩn văn hóa và phát ngôn trong hoạt động văn học nghệ thuật.

Nhạc sĩ Nguyễn Quang Vinh - Chủ tịch Hội Âm nhạc TP.HCM cho biết, công văn nhằm định hướng sáng tác, biểu diễn và hành xử của nghệ sĩ, hướng tới xây dựng đời sống âm nhạc trong sạch, lành mạnh. Theo đó, nhạc sĩ sáng tác phải viết bằng trái tim, bằng tình cảm chân thành, mang thông điệp tích cực cho xã hội. Bởi lẽ, âm nhạc là hơi thở của trái tim người nhạc sĩ, nên sáng tác phải đặt lợi ích quốc gia, lợi ích cộng đồng và thượng tôn pháp luật lên hàng đầu. Người sáng tác phải có đạo đức nghề nghiệp, mang đến những thông điệp tốt đẹp của chân - thiện - mỹ đến với cộng đồng.

> *"Nghệ thuật là cuộc sống, nhưng cuộc sống đó phải được chọn lọc mới trở thành nghệ thuật. Một tác phẩm chân chính phải đáp ứng chức năng thẩm mỹ, giáo dục, truyền tải giá trị nhân văn tích cực. Những biểu hiện phản cảm trong ca từ, trang phục, ngôn ngữ… đi ngược thuần phong mỹ tục đều phải bị xử lý nghiêm khắc."*
>
> **(NSND XUÂN BẮC - Cục trưởng Cục Nghệ thuật biểu diễn)**

Hội Âm nhạc TP.HCM yêu cầu hội viên tuân thủ quy tắc ứng xử trên mạng xã hội, nêu cao tinh thần trách nhiệm trong phát ngôn, sử dụng các trang mạng xã hội đúng mục đích, đúng định hướng; chủ động đấu tranh phản bác các thông tin, quan điểm sai trái của các thế lực thù địch trên lĩnh vực văn học, nghệ thuật…

Nhìn từ những động thái kiên quyết của các cơ quan quản lý Trung ương và địa phương, có thể thấy sự chung tay nhằm lập lại trật tự, uốn nắn biểu hiện lệch chuẩn trong đời sống văn hóa - nghệ thuật, đặc biệt là âm nhạc. Đây không phải là hành động "siết chặt" sáng tạo, mà là tạo hành lang an toàn để sáng tạo phát triển đúng hướng. Khi một sản phẩm nghệ thuật đi lệch chuẩn, nó không chỉ làm tổn thương giá trị thẩm mỹ mà còn ảnh hưởng đến nhận thức xã hội, đặc biệt là giới trẻ. Vì vậy, việc chấn chỉnh, định hướng, nâng cao ý thức của người sáng tạo và người tiếp nhận là bước đi cần thiết. ■

LIÊN HOAN CHÈO TOÀN QUỐC 2025:

Nỗ lực thắp lên "ngọn lửa" Chèo trong đời sống đương đại

● **THANH MAI**

Liên hoan Chèo toàn quốc 2025 đang dần khép lại trong dư âm ngọt ngào của giai điệu, ca từ và những cảm xúc thăng hoa mà nghệ thuật dân tộc mang lại. Không chỉ là cuộc hội ngộ của những nghệ sĩ tài năng từ mọi miền đất nước, sự kiện còn là minh chứng cho nỗ lực không ngừng nhằm thắp sáng "ngọn lửa" Chèo trong đời sống đương đại - nơi giá trị truyền thống được làm mới, hòa quyện cùng hơi thở hiện đại, khẳng định sức sống mãnh liệt và bản sắc riêng của loại hình sân khấu dân tộc giữa nhịp sống hôm nay.

Các nghệ sĩ sống trọn cảm xúc cùng vai diễn trên sân khấu

Sống trọn cùng vai diễn

Sau ba năm trở lại, Liên hoan Chèo toàn quốc 2025 được tổ chức tại Bắc Ninh từ ngày 20.10 - 2.11, quy tụ 12 đơn vị nghệ thuật chuyên nghiệp với 21 vở diễn đặc sắc. Sự kiện diễn ra trong bầu không khí háo hức, tràn đầy nhiệt huyết và niềm say mê của các nghệ sĩ chèo trên khắp mọi miền đất nước.

Nghệ sĩ Nguyễn Thu Huệ (Nhà hát Chèo Xứ Đông, TP Hải Phòng) chia sẻ niềm hạnh phúc khi được hóa thân thành nàng Mai trong vở *Chuyện tình bên sông* (tác giả kịch bản: TS Trần Đình Ngôn; đạo diễn: NSND Lê Tuấn Cường) - một tác phẩm đậm hồn quê Bắc Bộ, thấm đẫm chất thơ và cảm xúc nhân văn. Với lối diễn tinh tế, chân thành, Thu Huệ đã chạm đến trái tim khán giả, khiến nhiều người rơi nước mắt trước câu chuyện tình bị chia cắt bởi định kiến "môn đăng hộ đối", được kể lại bằng ngôn ngữ chèo mộc mạc mà sâu lắng. "Khi bước vào vai nàng Mai, tôi không còn cảm giác mình đang diễn nữa, mà như đang sống cuộc đời của nhân vật - với tình yêu mãnh liệt, nỗi đau bị ngăn cấm và khát vọng được yêu thương. Chứng kiến khán giả xúc động vì nhân vật của mình, tôi càng ý thức rằng người nghệ sĩ phải sống hết mình cho từng vai diễn", nghệ sĩ Thu Huệ xúc động bày tỏ.

Cũng thăng hoa trên sân khấu, NSƯT Thùy Dương (Nhà hát Sân khấu Truyền thống Hải Phòng) đã hòa chung cảm xúc với người xem khi hóa thân thành "O Hồng" trong vở *Mưa đỏ,* chuyển thể từ tiểu thuyết cùng tên của nhà văn Chu Lai. Bằng diễn xuất tinh tế và nội lực mạnh mẽ, NSƯT Thùy Dương đã khắc họa sâu sắc hình ảnh người nữ chiến sĩ trẻ giữa khói lửa chiến tranh, mang đến cho *Mưa đỏ* sức sống mới, lay động và giàu sức truyền cảm. Chị chia sẻ, đây là vai diễn nhiều thử thách - không chỉ ở sự khác biệt vùng miền trong giọng nói, mà còn ở việc thể hiện tâm hồn trong sáng, kiên cường của người con gái mảnh mai giữa thời bom đạn. Chính niềm cảm phục và lòng biết ơn thế hệ đi trước đã tiếp thêm cho Thùy Dương tài hoa sức mạnh để sống trọn cùng số phận nhân vật.

Để có mặt tại Liên hoan, các nghệ sĩ đã trải qua nhiều tháng ngày miệt mài tập luyện, dồn toàn tâm huyết cho từng vai diễn. Đằng sau ánh đèn sân khấu là những đêm dài chỉnh từng động tác, trau chuốt từng lời ca, là sự hồi hộp chờ đợi khoảnh khắc được "sống" cùng nhân vật trước khán giả. Với họ, Liên hoan vừa là dịp tranh tài nghề nghiệp, vừa là hành trình cống hiến và giữ lửa cho nghệ thuật chèo - niềm tự hào đã thấm sâu trong máu thịt người nghệ sĩ.

Với Nhà hát Chèo Bắc Ninh, các nghệ sĩ mang đến hai vở diễn *Thiên mệnh* (tác giả kịch bản: Hoàng Thanh Du; đạo diễn: NSND Tạ Quang Lẫm) và *Ký ức dòng Thương* (tác giả kịch bản: Nguyễn Đức Minh; đạo diễn: NSND Tạ Quang Lẫm). Theo Giám đốc Nhà hát, NSND Tạ Quang Lẫm, gần 50 nghệ sĩ, diễn viên và nhạc công đã miệt mài hơn ba tháng tập luyện, dồn toàn bộ tâm sức cho từng lời ca, điệu múa, ánh mắt, cử chỉ - tất cả cùng hướng đến một mục tiêu duy nhất: Được "cháy" hết mình trên sân khấu Liên hoan. Hai tác phẩm là kết tinh của niềm đam mê và tâm huyết, đồng thời là lời tri ân của những người làm nghệ thuật gửi tới khán giả quê hương - nơi Chèo được gìn giữ, nâng niu qua nhiều thế hệ, góp phần làm giàu thêm bản sắc văn hóa Kinh Bắc trong dòng chảy nghệ thuật dân tộc.

Vở "Mưa đỏ" của Nhà hát Sân khấu truyền thống Hải Phòng

Giữ "hồn" Chèo giữa nhịp phố thị

Trong bối cảnh toàn cầu hóa, khi các loại hình giải trí hiện đại phát triển mạnh mẽ, việc bảo tồn và phát huy nghệ thuật Chèo - loại hình sân khấu dân tộc truyền thống - càng trở nên cấp thiết. Đặc biệt, chủ trương tinh gọn, sáp nhập ba loại hình Tuồng, Chèo và Cải lương vào cùng một đơn vị khiến nhiều người lo ngại khán giả sẽ dần quên hoặc nhầm lẫn giữa các loại hình. Trong bối cảnh ấy, Liên hoan Chèo toàn quốc trở thành dấu mốc quan trọng, nơi các nghệ sĩ khẳng định vị thế, bản sắc riêng và sức sống bền bỉ của Chèo trong đời sống đương đại.

Liên hoan là sân chơi nghề nghiệp và là dịp để công chúng thỏa thức cùng chiếu Chèo, hòa mình trong tiếng trống, tiếng đàn và lời ca tha thiết. Mỗi vai diễn, mỗi giai điệu dẫn dắt người xem đi qua những cung bậc cảm xúc, sống cùng nhân vật và câu chuyện. Qua các tác phẩm được đầu tư công phu, khán giả cảm nhận rõ nỗ lực đổi mới, sáng tạo của nghệ sĩ, đưa Chèo bước ra khỏi ranh giới Nhà hát, gần gũi hơn với đời sống đô thị và thu hút cả khán giả trẻ. Sự giao hòa giữa truyền thống và hơi thở đương đại chính là cách "giữ hồn" Chèo giữa nhịp sống phố thị hôm nay.

Những người làm nghệ thuật truyền thống đang không ngừng sáng tạo để mỗi vở diễn chạm đến trái tim công chúng bằng sức mạnh của sự gần gũi, tính nhân văn và chiều sâu nghệ thuật. Phó Giám đốc phụ trách Nhà hát Nghệ thuật Truyền thống Quốc gia Việt Nam, NSND Lê Tuấn Cường khẳng định: "Nghệ thuật đích thực đi ra từ cuộc sống và phải quay lại phục vụ đời sống. Hãy nghĩ về Chèo như những gì dung dị nhất nhưng lớn lao nhất, như lời ru của mẹ - không ai dạy mà ai cũng thuộc. Tôn trọng khán giả, hướng đến khán giả và chạm vào cảm xúc khán giả là điều mà những người làm nghệ thuật truyền thống chúng tôi đặc biệt quan tâm".

Hơn một cuộc hội ngộ nghề nghiệp, Liên hoan là dấu ấn tôn vinh tinh thần cống hiến, lòng say mê và khát vọng sáng tạo của những nghệ sĩ Chèo - những người đang lặng lẽ gìn giữ, làm mới và truyền lửa cho nghệ thuật dân tộc trong thời kỳ hội nhập. Chính nhờ những nỗ lực ấy, Chèo không chỉ tồn tại mà ngày càng sống động, gần gũi và lan tỏa sâu hơn trong lòng công chúng hôm nay. ■

Âm nhạc hội tụ và lan tỏa tại Liên hoan Âm nhạc toàn quốc mở rộng 2025

Liên hoan Âm nhạc toàn quốc mở rộng 2025 sẽ diễn ra từ ngày 29.10 - 2.11 tại Nhà hát Quân đội (phía Nam) và Nhà hát Lớn thành phố Hồ Chí Minh. Đây là hoạt động thiết thực chào mừng Đại hội Đảng các cấp, tiến tới Đại hội Đại biểu Đảng toàn quốc lần thứ XIV; kỷ niệm 75 năm thiết lập ngoại giao giữa hai nước Việt Nam - Trung Quốc (1950-2025), đồng thời khởi động "Năm giao lưu nhân văn Việt - Trung", góp phần tăng cường hợp tác trong lĩnh vực âm nhạc giữa hai quốc gia.

Với chủ đề *Âm nhạc hội tụ và lan tỏa,* Liên hoan là ngày hội của giới nhạc sĩ, nghệ sĩ, ca sĩ và công chúng yêu nhạc, nhằm biểu dương, quảng bá những tác phẩm, công trình âm nhạc mới, tiếp tục động viên, khuyến khích sự tìm tòi sáng tạo trong các lĩnh vực: Sáng tác, biểu diễn và đào tạo âm nhạc. Đây cũng là dịp gặp gỡ, trao đổi, giao lưu âm nhạc giữa các nhạc sĩ sáng tác, nghệ sĩ biểu diễn trong nước và quốc tế, đáp ứng nhu cầu thưởng thức nghệ thuật ngày càng cao của công chúng. Các tác phẩm, tiết mục tham gia Liên hoan tập trung phản ánh đề tài về Đảng, Bác Hồ, công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, tình yêu quê hương, đất nước, văn hóa, con người Việt Nam truyền thống và trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc; văn hóa và tình hữu nghị quốc tế.

Trong khuôn khổ Liên hoan, nhằm tạo diễn đàn giao lưu, trao đổi, trình diễn những sáng tác âm nhạc mới của các nhạc sĩ, ca sĩ, nghệ sĩ Việt Nam và Trung Quốc, Hội Nhạc sĩ Việt Nam phối hợp Học viện Nghệ thuật Quảng Tây (Trung Quốc) tổ chức sáng tác, dàn dựng và biểu diễn chương trình âm nhạc giao hưởng Việt - Trung trong đêm bế mạc (2.11) tại Nhà hát Thành phố.

HỒNG HẠNH

Chuyện giữ nghề, giữ đảo của người Cù Lao Chàm

● KHÁNH CHI

Từ câu chuyện giữ cây, giữ nguyên liệu đến bảo tồn nghề đan võng ngô đồng, người dân Cù Lao Chàm (xã Tân Hiệp, TP Đà Nẵng) đang lan tỏa tinh thần gìn giữ di sản bằng chính nếp sống hài hòa với thiên nhiên và lao động sáng tạo. Giữa sắc đỏ rực rỡ của hoa ngô đồng, nghề đan võng được hồi sinh như một biểu tượng văn hóa bản địa, trở thành hạt nhân cho mô hình du lịch cộng đồng - nơi du khách được trải nghiệm, được kể chuyện và cùng chung tay gìn giữ giá trị đặc trưng của vùng biển đảo.

Hoa ngô đồng trên đảo Cù Lao Chàm

Giữ nguồn nguyên liệu - giữ di sản nghề

Với giá trị sáng tạo độc đáo, tháng 2.2024, nghề đan võng ngô đồng truyền thống ở Cù Lao Chàm (xã Tân Hiệp, TP Đà Nẵng, trước thuộc TP Hội An, tỉnh Quảng Nam) đã được Bộ VHTTDL công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

Không chỉ mang ý nghĩa vật chất, những chiếc võng đan từ sợi ngô đồng còn gắn liền với lịch sử hình thành và phát triển của vùng đảo, chứa đựng tâm hồn, tình cảm của người dân xứ biển. Mỗi sản phẩm là kết tinh của quá trình lao động sáng tạo bền bỉ qua nhiều thế hệ cư dân Cù Lao Chàm.

Trải qua thời gian, võng ngô đồng đã trở thành sản phẩm văn hóa đặc trưng, biểu tượng cho đời sống tinh thần của người dân xứ đảo, đồng thời minh chứng cho khả năng thích ứng khéo léo của cộng đồng cư dân với điều kiện tự nhiên. Nghề đan võng ngô đồng - một dạng thức văn hóa dân gian - góp phần phản ánh tri thức bản địa trong việc khai thác tài nguyên rừng và gìn giữ bản sắc văn hóa.

Có thể nói, nghề đan võng ngô đồng là di sản đặc trưng, giữ vai trò quan trọng trong đời sống của người dân Cù Lao Chàm nói riêng, và trong kho tàng văn hóa dân tộc nói chung. Tri thức dân gian về khai thác và chế tác nguyên liệu là yếu tố cốt lõi giúp nghề tồn tại bền vững, duy trì giá trị di sản mà cha ông để lại.

Liên tiếp trong các năm 2014 và 2015, cây ngô đồng có tuổi đời hơn 100 năm tại Hòn Lao, cùng quần thể ba cây ngô đồng đỏ cổ thụ 155-250 năm tuổi tại dốc suối Tình được công nhận là Cây Di sản Việt Nam. Việc bảo tồn và phát triển loài cây này vừa là gìn giữ một giống thực vật quý, vừa là bảo vệ nguồn nguyên liệu và linh hồn của nghề truyền thống.

Người dân Cù Lao Chàm khai thác nguyên liệu theo quy tắc riêng: Chỉ tỉa cành ngô đồng to tầm cổ tay, khai thác vừa đủ nguyên liệu cho khoảng năm chiếc võng mỗi năm, tuyệt đối không chặt phá bừa bãi. Mỗi cành cây được tỉa đúng cách, mỗi gốc được chăm sóc, trồng mới - chính là cách bà con nối dài tuổi thọ cho di sản nghề đan võng. Ông Nguyễn Vinh, một người dân địa phương chia sẻ: "Giữ cây ngô đồng là giữ nguyên liệu, giữ nghề, giữ hồn đảo. Cây còn, nghề còn"...

Không dừng lại ở khai thác bền vững, chính quyền xã Tân Hiệp và người dân còn tích cực trồng mới ngô đồng. Những năm gần đây, tại mỗi kỳ Festival "Cù Lao Chàm - Mùa hoa ngô đồng đỏ", địa phương đều phát động phong trào trồng cây ngô đồng dọc tuyến đường Ngô đồng đỏ dài 350 mét từ cổng chào thôn Bãi Làng đến ngã ba đường Quyết Thắng, tạo thành điểm check-in độc đáo mỗi mùa hoa nở. Ngô đồng nay đã được trồng phổ biến tại các khu công cộng, ven xóm chài và vườn nhà dân, vừa mở rộng không gian xanh, vừa gìn giữ nguồn nguyên liệu quý cho nghề đan võng.

Trình diễn nghề đan võng ngô đồng

Phát triển du lịch gắn với bảo tồn nghề

Được tổ chức lần đầu vào năm 2022, Festival "Cù Lao Chàm - Mùa ngô đồng đỏ" đã trở thành sự kiện thường niên đặc sắc của xã đảo Tân Hiệp, diễn ra vào tháng 8 hằng năm nhằm tôn vinh vẻ đẹp của loài hoa đặc trưng vùng đảo và thu hút đông đảo du khách đến tham quan, trải nghiệm.

Việc tổ chức lễ hội dành riêng cho cây ngô đồng đã tạo nên một sản phẩm du lịch sinh thái - văn hóa độc đáo, góp phần quảng bá hình ảnh Cù Lao Chàm ra cả nước. Đây cũng là dịp để tôn vinh di sản nghề đan võng ngô đồng, bởi việc bảo vệ và phát triển loài cây này chính là giữ gìn nguồn nguyên liệu, bảo tồn và phát huy giá trị nghề truyền thống, đồng thời hình thành thêm sản phẩm du lịch đặc trưng của địa phương.

Tại mỗi kỳ Festival, xã Tân Hiệp đều tổ chức các điểm check-in với hoa ngô đồng, trưng bày sản phẩm từ cây ngô đồng, giới thiệu và trình diễn nghề đan võng. Song song đó là các hoạt động văn hóa - thể thao sôi nổi mang đậm sắc thái vùng biển đảo như trình diễn Bài chòi, hò Bả trạo, thi lắc thúng, kéo co dưới nước, đua ghe ngang hay trình diễn ca nô nghệ thuật...

Du khách và người dân tham gia lễ hội được khuyến khích sử dụng sản phẩm thân thiện môi trường, hạn chế túi ni-lông và nhựa dùng một lần. Bên cạnh việc phát triển du lịch văn hóa, các hoạt động trải nghiệm nghề đan võng và sáng tạo sản phẩm mới từ ngô đồng đã mang lại nguồn thu cho địa phương, tăng thêm thu nhập cho người dân, tạo động lực để bảo tồn và truyền nghề cho thế hệ trẻ.

Hợp tác xã Du lịch làng nghề truyền thống và mô hình sinh kế cộng đồng Mộc Chàm là những điểm đến tiêu biểu tổ chức trải nghiệm nghề đan võng ngô đồng, thu hút du khách đến xem nghệ nhân trình diễn, tìm hiểu giá trị di sản nghề. Qua đó, kết nối các hộ sản xuất truyền thống với doanh nghiệp du lịch và cộng đồng, quảng bá và nâng tầm sản phẩm địa phương. Trước đó, TP Hội An cũng đã hỗ trợ ra mắt bộ sản phẩm từ nguyên liệu ngô đồng đỏ Cù Lao Chàm với ba nhóm chính: Ẩm thực - Thủ công và lưu niệm - Mỹ phẩm, góp phần đa dạng hóa sản phẩm du lịch gắn với bản sắc vùng đảo. ■

TP.HCM: Đề xuất xếp hạng quốc gia Khu di tích Láng Le - Bàu Cò

Sở Văn hóa và Thể thao TP.HCM phối hợp UBND xã Tân Nhựt vừa tổ chức Hội thảo khoa học về Khu di tích Láng Le - Bàu Cò, nhằm làm rõ giá trị lịch sử, ý nghĩa khoa học và tầm vóc của di tích, đồng thời đề xuất xếp hạng Di tích lịch sử cấp quốc gia. Hội thảo ghi nhận nhiều ý kiến nghiên cứu, tư liệu và đóng góp của các nhà khoa học, nhân chứng lịch sử, qua đó khẳng định vai trò, vị trí của Láng Le - Bàu Cò trong lịch sử kháng chiến của Sài Gòn - Chợ Lớn. Vùng đất này từng là căn cứ chiến lược trong hai cuộc kháng chiến, nơi diễn ra trận chống càn ngày 15.4.1948, làm thất bại kế hoạch "Tốc chiến, tốc thắng" của thực dân Pháp, để lại bài học quý về nghệ thuật chiến tranh du kích và tinh thần "lấy yếu thắng mạnh".

Thiếu tướng Trần Văn Trai, Phó Tư lệnh Bộ Tư lệnh TP.HCM nhấn mạnh: Chiến thắng Láng Le - Bàu Cò là minh chứng tiêu biểu cho nghệ thuật quân sự Việt Nam, thể hiện mối quan hệ gắn bó máu thịt giữa quân và dân. Việc bảo tồn và tôn vinh di tích không chỉ mang ý nghĩa tri ân, mà còn góp phần giáo dục truyền thống cho thế hệ trẻ, bồi đắp bản lĩnh và niềm tin cho lực lượng vũ trang Thành phố hôm nay.

PGS.TS Hà Minh Hồng cho rằng, từ vùng bưng trũng ven sông Vàm Cỏ Đông, người dân khai khẩn lập làng, hình thành không gian "Láng Le - Bàu Cò" là biểu tượng cho sức sống và bản sắc văn hóa Nam Bộ, gắn liền với nhiều chiến công oanh liệt qua các thời kỳ kháng chiến.

Ông Nguyễn Minh Nhựt, Phó Giám đốc Sở VHTT TP.HCM thông tin, Sở đang hoàn thiện hồ sơ khoa học để trình Bộ VHTTDL xem xét, xếp hạng Khu di tích Láng Le - Bàu Cò cấp quốc gia. Các đơn vị liên quan, gồm Trung tâm Bảo tồn Di tích và Phòng Di sản Văn hóa, đang phối hợp với UBND xã Tân Nhựt bổ sung tư liệu, hoàn tất hồ sơ thẩm định trước ngày 15.11 để trình Hội đồng Di sản quốc gia. "Giữ gìn và phát huy giá trị Khu di tích Láng Le - Bàu Cò là sự tri ân quá khứ, đồng thời là đầu tư cho tương lai - cho giáo dục, văn hóa và lòng yêu nước của thế hệ mai sau", ông nhấn mạnh.

ANH HUY

Giữ bình an cho mái ấm trong kỷ nguyên số

● **THÁI AN - THẢO LAM**

Trong kỷ nguyên số, nơi mọi kết nối chỉ cách nhau một cú chạm, không gian mạng lẽ ra phải là môi trường giúp các gia đình xích lại gần nhau hơn, thế nhưng, với nhiều phụ nữ và trẻ em, thế giới trực tuyến lại đang tiềm ẩn vô vàn nguy cơ: Từ những lời quấy rối, bắt nạt đến hành vi xâm phạm đời tư. Khi "bạo lực ảo" để lại những tổn thương thật, việc bảo vệ an toàn số cho phụ nữ và trẻ em vừa là nhiệm vụ của xã hội, vừa là trách nhiệm của mỗi gia đình - nơi yêu thương và bình an cần được gìn giữ cả trong đời thực lẫn trên không gian mạng.

Nỗi ám ảnh mang tên "quấy rối trực tuyến"

Đến nay, chị N. (SN 2003, Hà Nội) vẫn chưa hết bàng hoàng khi nhớ lại sự việc xảy ra vào tháng 8.2025. Chị liên tục nhận được tin nhắn làm phiền qua mạng xã hội từ một tài khoản tên Peter. Ban đầu, người này chỉ gửi lời chào và vài câu hỏi xã giao. Chị N. đáp lại theo phép lịch sự rồi dừng trò chuyện. Tuy nhiên, sau đó, tài khoản Peter bắt đầu buông lời thô tục và gửi hình ảnh có nội dung đồi trụy. Quá sợ hãi, chị lập tức chặn liên lạc, nhưng đối tượng vẫn tiếp tục quấy rối qua hai số điện thoại khác. Chỉ đến khi bạn trai chị trực tiếp gọi điện cảnh cáo, người này mới dừng lại và thu hồi toàn bộ tin nhắn. "Đến giờ mình vẫn thấy sợ hãi và hoang mang. Dù biết mạng là ảo, nhưng ra đường mình luôn cảm giác bất an, sợ có người theo dõi", chị N. chia sẻ.

Tương tự, chị H.P.T. cũng liên tục nhận những tin nhắn quấy rối về ngoại hình mỗi khi đăng ảnh hay story trên mạng xã hội. Ban đầu, các bình luận chỉ mang tính trêu đùa, nhưng dần trở nên khiếm nhã, gạ gẫm, thậm chí xúc phạm. Những tin nhắn như vậy xuất hiện ngày càng nhiều, khiến chị T. cảm thấy hoảng sợ và ngần ngại mỗi khi chia sẻ hình ảnh cá nhân. "Nhiều khi tôi chỉ muốn đóng hết tài khoản để khỏi phải đọc những lời khó nghe đó nữa", chị T. tâm sự.

Không chỉ riêng họ, rất nhiều phụ nữ ở mọi lứa tuổi trở thành nạn nhân của hành vi "tấn công" trên môi trường mạng - từ xâm phạm đời tư, trêu ghẹo đến bạo lực giới - đang ngày càng phức tạp, để lại hậu quả lâu dài. Tại Hội thảo quốc tế và triển lãm về bạo lực trực tuyến với phụ nữ và trẻ em ở Hà Nội, các đại biểu nhận định: Bóc lột và lạm dụng tình dục trẻ em trực tuyến (OCSEA) cùng bạo lực giới qua công nghệ (TF-GBV) là thách thức toàn cầu, đòi hỏi giải pháp đồng bộ và hợp tác chặt chẽ.

Theo Tổ chức Childlight, mỗi năm có khoảng 300 triệu trẻ em bị bóc lột trực tuyến; các vụ dụ dỗ, tống tiền tình dục tăng gấp ba lần trong năm 2024; 38% phụ nữ có truy cập Internet từng trải qua bạo lực trực tuyến. Tại khu vực châu Á - Thái Bình Dương, 16-58% phụ nữ từng bị lạm dụng qua công nghệ, điều đó cho thấy nhu cầu cấp thiết phải làm cho thế giới số an toàn hơn với phụ nữ và trẻ em.

Ở Việt Nam, 90% trẻ em độ tuổi từ 12-17 sử dụng Internet, nhưng chỉ 1/3 được hướng dẫn về an toàn trực tuyến. Nhiều em từng bị quấy rối hoặc tiếp xúc với nội dung không phù hợp, song gần một nửa không chia sẻ với ai vì không biết tìm đến đâu để được giúp đỡ. Bên cạnh đó, 13% phụ nữ Việt Nam từng trải qua bạo lực tình dục, trong khi chưa có dữ liệu quốc gia đầy đủ về xâm hại qua công nghệ, khiến mức độ thực tế vẫn chưa được nhìn nhận toàn diện.

Nạn nhân của quấy rối trực tuyến thường là các cô gái trẻ, bị kẻ xấu tiếp cận theo cách thức quen thuộc: Bắt chuyện làm quen, rồi khi không được đáp lại, chúng dùng lời lẽ thô tục, thậm chí gửi clip đồi trụy để uy hiếp và quấy rối.

Việt Nam chủ động bảo vệ phụ nữ và trẻ em trên không gian mạng

Tại Hội thảo, đại tá Lê Hoàng Dương, Phó Cục trưởng Cục Đối ngoại (Bộ Công an) nhấn mạnh: Bảo đảm an toàn trên không gian mạng là yếu tố trọng tâm trong tiến trình chuyển đổi số quốc gia. Việt Nam đang tích cực hoàn thiện hành lang pháp lý, nâng cao nhận thức xã hội và năng lực thực thi nhằm bảo vệ người dân, đặc biệt là phụ nữ và trẻ em. "Trong thời đại công nghệ 4.0, tội phạm mạng ngày càng tinh vi, nhiều hành vi lạm dụng diễn ra ẩn danh, từ AI, deepfake đến chatbot lừa đảo. Điều đó đòi hỏi sự phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan, tổ chức và doanh nghiệp để bảo đảm một môi trường số an toàn, lành mạnh", đại tá Lê Hoàng Dương cho biết.

Bà Silvia Danailov, Trưởng đại diện UNICEF tại Việt Nam nhận định: Đằng sau mỗi con số thống kê là những câu chuyện đau lòng. Một cô gái trẻ bị dụ dỗ vì mục đích tình dục hoặc tống tiền qua nền tảng mạng; một bé trai bị ép chia sẻ hình ảnh nhạy cảm; một người phụ nữ bị nhắm mục tiêu qua các mối đe dọa và deepfake... không phải là những sự việc đơn lẻ, mà là các mắt xích trong chuỗi bạo lực kéo dài từ thời thơ ấu, lan qua tuổi trưởng thành và có thể theo phụ nữ suốt cuộc đời.

Với những nỗ lực chủ động, Việt Nam được cộng đồng quốc tế đánh giá cao trong công tác bảo vệ phụ nữ và trẻ em trên không gian mạng. Bà Pauline Tamesis, điều phối viên thường trú Liên Hợp Quốc tại Việt Nam khẳng định: "Chuyển đổi số mở ra vô vàn cơ hội cho trẻ em, thanh thiếu niên và phụ nữ - nhưng chỉ khi môi trường đó an toàn". Theo bà, sự hợp tác giữa Bộ Công an và các tổ chức quốc tế chính là minh chứng cho những bước đi vững chắc của Việt Nam trong việc xây dựng một tương lai số an toàn, góp phần trao quyền và bảo vệ cho tất cả mọi người.

Các chuyên gia tại Hội thảo cũng thống nhất rằng: Bảo vệ phụ nữ và trẻ em trên không gian mạng không chỉ là nhiệm vụ của một quốc gia, mà là trách nhiệm chung của cộng đồng quốc tế. Họ đề xuất nhiều giải pháp mạnh mẽ như: Yêu cầu các công ty công nghệ xây dựng thiết kế an toàn ngay từ đầu (*safety by design*), thiết lập cơ chế giám sát và báo cáo dựa trên bằng chứng, đồng thời tăng cường hợp tác giữa các quốc gia trong điều tra và phòng ngừa tội phạm mạng.

Trên thực tế, giữ an toàn số cho phụ nữ và trẻ em cần bắt đầu từ chính mỗi mái ấm: Cha mẹ cần đồng hành cùng con khi bước vào thế giới trực tuyến, dạy trẻ cách nhận biết, phòng tránh và chia sẻ khi gặp nguy cơ. Những cuộc trò chuyện trong bữa cơm hay sự quan tâm kịp thời của người thân có thể trở thành "lá chắn mềm" bảo vệ trước những tổn thương vô hình. Khi công nghệ được sử dụng bằng sự hiểu biết và yêu thương, không gian mạng sẽ thực sự trở thành nơi gắn kết và an toàn cho tất cả mọi người. ■

Tin nhắn quấy rối, xúc phạm trên mạng xã hội của nạn nhân nữ **Ảnh: T.AN**

Lan tỏa thông điệp "Cùng nhau an toàn trực tuyến"

Nhân dịp sự kiện Công ước Hà Nội - Công ước của Liên Hợp Quốc về chống tội phạm mạng chính thức được mở ký, Plan International Việt Nam tổ chức nhiều hoạt động nhằm bảo vệ trẻ em trên môi trường mạng thông qua phối hợp, nâng cao nhận thức và thúc đẩy tiếng nói của thanh thiếu niên.

31 trường THCS thuộc vùng dự án của Plan International Việt Nam tại Quảng Trị, Quảng Ngãi, Tuyên Quang và Lai Châu đồng loạt tổ chức chuỗi hoạt động truyền thông "Cùng nhau an toàn trực tuyến" - một phần của Chiến dịch "Không một mình" do Bộ Công an chủ trì, phối hợp cùng Bộ GD&ĐT, Bộ Y tế, UBND TP Hà Nội và các tổ chức quốc tế cùng nhiều doanh nghiệp, nền tảng số tổ chức.

Bà Lê Quỳnh Lan, Giám đốc Quốc gia Tổ chức Plan International Việt Nam cho biết, trong nhiều năm qua, Plan International Việt Nam đã tích cực đồng hành cùng Chính phủ Việt Nam và các đối tác trong công tác bảo vệ trẻ em trên môi trường mạng, phối hợp với địa phương triển khai nhiều sáng kiến thiết thực, góp phần xây dựng và hoàn thiện quy trình phối hợp liên ngành trong tiếp nhận, điều tra và hỗ trợ trẻ em bị xâm hại trực tuyến.

Từ năm 2021-2025, tổng ngân sách Plan International Việt Nam đầu tư cho các hoạt động bảo vệ trẻ em trên môi trường mạng đạt hơn 79 tỉ đồng, thông qua 4 dự án dài hạn và nhiều chương trình truyền thông, tập huấn, nâng cao năng lực cho cán bộ công an, nhân viên công tác xã hội và cán bộ bảo vệ trẻ em tại cơ sở. "Không một trẻ em nào phải đối diện với nguy cơ trực tuyến một mình. Cùng nhau, chúng ta có thể xây dựng một môi trường số an toàn, nhân ái và bao trùm hơn - vì mọi trẻ em, đặc biệt là trẻ em gái", bà Lê Quỳnh Lan khẳng định.

N.MINH

TIN THỂ THAO

Judo tập huấn, chuẩn bị cho SEA Games 33

Ba võ sĩ Nguyễn Hải Bá, Lê Anh Tài và Nguyễn Châu Hoàng Lân sẽ sang Hàn Quốc tập huấn từ ngày 1.11 dưới sự dẫn dắt của HLV Đào Hồng Quân. Cả 4 thành viên đều thuộc thể thao TP.HCM đang tập luyện tại đội tuyển Judo Việt Nam. Dự kiến, 4 thành viên sẽ tập huấn trong thời gian 2 tuần.

Trước đó, đội tuyển Judo Việt Nam có 10 tuyển thủ trong danh sách trọng điểm được tập huấn ở Mông Cổ từ ngày 20.10. Đây cũng là nhóm tuyển thủ chủ lực để Judo Việt Nam hướng tới giành kết quả cao nhất tại SEA Games 33 ở Thái Lan. Lực lượng tập huấn tại Mông Cổ sẽ về nước vào giữa tháng 11, tiếp tục tích lũy chuyên môn trước khi sang Thái Lan thi đấu.

L.H

Bóng rổ TP.HCM thắng lớn tại giải trẻ

Khép lại chương trình thi đấu tại Giải bóng rổ trẻ quốc gia 2026 ở Tây Ninh, đội tuyển bóng rổ trẻ TP.HCM đã giành chiến thắng ấn tượng ở 2 bảng nam và nữ. Tại trận chung kết nội dung nam, các cầu thủ U20 TP.HCM đối đầu với đội U20 Phòng không Không quân PEAK. Kết quả, đội U20 TP.HCM giành chiến thắng 77-63 để lên ngôi vô địch. Ở bảng nữ, TP.HCM thi đấu vòng tròn tính điểm với Lào Cai và Lâm Đồng, xếp hạng nhất chung cuộc.

Giải bóng rổ trẻ quốc gia 2026 có 8 đội nam và 3 đội nữ tham dự. Các đội nam được bốc thăm vào 2 bảng đấu, còn 3 đội nữ thi đấu vòng tròn 2 lượt, tìm ra đội có thành tích tốt nhất trao HCV.

H.L

Bóng chuyền tập trung, chuẩn bị cho SEA Games 33

Hai đội tuyển bóng chuyền nam, nữ Việt Nam đã hội quân và bắt đầu tập luyện để chuẩn bị cho SEA Games 33. Đội nam, HLV Trần Đình Tiền gọi 18 cầu thủ, trong đó có những gương mặt quen thuộc như: Văn Hiệp, Duy Tuyến, Thế Khải, Văn Duy, Ngọc Thuân, Quốc Dư, Quốc Duy, Trọng Nghĩa… HLV Trần Đình Tiền sẽ rút gọn danh sách còn 14 cầu thủ trước khi lên đường sang Thái Lan. Tại SEA Games 33, đội nam chung bảng với chủ nhà Thái Lan, Singapore và Lào.

Trong khi đó, đội tuyển nữ tập trung tại Quảng Ninh với 20 tuyển thủ. Hai trụ cột Thanh Thúy và Bích Thủy hiện đang thi đấu tại giải VĐQG Nhật Bản tạm thời vắng mặt, nhưng sẽ trở về hội quân cùng đội trước khi lên đường sang Thái Lan. Sau đợt tập huấn, HLV Nguyễn Tuấn Kiệt sẽ rút gọn danh sách còn 14 VĐV chính thức sang Thái Lan. Tại SEA Games 33, đội tuyển nữ nằm ở bảng B với Indonesia, Myanmar và Malaysia.

V.H

Dấu ấn Việt Nam trên bản đồ khu vực

NGỌC NGUYỄN

Tại Kuala Lumpur (Malaysia), Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã cùng lãnh đạo các nước ASEAN chứng kiến Lễ ký Bản ghi nhớ hợp tác về bóng đá giữa Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN) và Liên đoàn Bóng đá Thế giới (FIFA). Trước đó, Việt Nam đã đăng cai thành công Hội nghị quan chức cấp cao ASEAN về thể thao lần thứ 16 (SOMS-16) và Hội nghị Bộ trưởng ASEAN về Thể thao lần thứ 8 (AMMS-8). Các sự kiện này cho thấy, các nước ASEAN ngày càng đề cao vai trò của thể thao như "ngôn ngữ chung" của hòa bình, gắn kết và phát triển.

Từ AMMS-8 ở Hà Nội đến Biên bản ghi nhớ ASEAN-FIFA

Với việc Việt Nam đăng cai thành công SOM-16 và AMMS-8, có thể thấy đây không chỉ là diễn đàn bàn thảo về chính sách và định hướng phát triển thể thao khu vực mà còn là bước ngoặt quan trọng trong ngoại giao văn hóa, cho thấy việc sử dụng thể thao để kết nối con người, mở rộng hợp tác và lan tỏa hình ảnh một Việt Nam thân thiện, trách nhiệm và đáng tin cậy. Những tuyên bố và thỏa thuận mới (từ Tuyên bố chung AMMS-8, đến việc gia hạn Biên bản ghi nhớ giữa FIFA và ASEAN cùng sáng kiến "FIFA ASEAN Cup"), cho thấy thể thao đang trở thành trụ cột mềm của hợp tác khu vực, song hành cùng các lĩnh vực chính trị, kinh tế và xã hội, trong đó Việt Nam đóng vai trò nổi bật như một quốc gia chủ động, sáng tạo và có tầm ảnh hưởng ngày càng rõ nét.

Diễn ra tại Hà Nội từ ngày 13-17.10, chuỗi hội nghị SOMS-16 và AMMS-8 quy tụ khoảng 200 đại biểu là Bộ trưởng, Thứ trưởng và lãnh đạo cơ quan thể thao của các nước ASEAN và Timor-Leste. Không chỉ là các phiên họp kỹ thuật, đây còn là diễn đàn hoạch định chiến lược cho giai đoạn tới, thống nhất ưu tiên phát triển thể thao học đường, tăng cường sức khỏe cộng đồng, bảo đảm liêm chính trong thể thao và mở rộng hợp tác với các đối tác đối thoại như Nhật Bản, Trung Quốc, FIFA, Cơ quan chống doping thế giới (WADA)... Việt Nam, với vai trò chủ trì, đã thể hiện năng lực điều phối xuất sắc, góp phần định hình chương trình nghị sự và kết nối các sáng kiến mới, qua đó khẳng định hình ảnh một điểm đến an toàn, chuyên nghiệp và có tầm nhìn khu vực.

Ngày 16.10, Hội nghị Bộ trưởng Thể thao ASEAN lần thứ 8 đã ra Tuyên bố chung nhấn mạnh mục tiêu xây dựng "một ASEAN khỏe mạnh, năng động và bền vững", coi thể thao là công cụ giáo dục, là cầu nối của bình đẳng và hội nhập. Văn kiện này cũng đề ra các nhiệm vụ cụ thể như triển khai giai đoạn mới của hợp tác ASEAN-FIFA, tiếp tục thực hiện khuôn khổ hợp tác với WADA về phòng, chống doping và hoàn thiện kế hoạch hành động thể thao ASEAN giai đoạn tiếp theo.

Lễ ký Bản ghi nhớ hợp tác về bóng đá giữa ASEAN và FIFA

Cột mốc tiếp theo là lễ ký kết Biên bản ghi nhớ giữa FIFA và ASEAN diễn ra tại Kuala Lumpur ngày 26.10, đánh dấu việc hai bên gia hạn hợp tác thêm 5 năm và công bố sáng kiến "FIFA ASEAN Cup" - giải đấu khu vực theo mô hình Arab Cup dành cho các đội tuyển quốc gia Đông Nam Á. Mục tiêu của giải là tạo sân chơi có tính cạnh tranh cao, gia tăng cơ hội cọ xát, thu hút khán giả và mở rộng thị trường bản quyền thể thao, đồng thời gắn kết bóng đá ASEAN với hệ thống thi đấu quốc tế của FIFA.

Trong bối cảnh nhiều quốc gia Đông Nam Á coi bóng đá là hạt nhân của ngành công nghiệp thể thao - giải trí, sự kiện này hứa hẹn trở thành cú hích mạnh mẽ cho tăng trưởng kinh tế thể thao, quảng bá du lịch và cho hợp tác khu vực. Ở trục liêm chính, ASEAN tiếp tục đẩy mạnh hợp tác với WADA, củng cố mạng lưới phòng chống doping, chia sẻ chuyên gia và dữ liệu kiểm nghiệm, nhằm bảo đảm thể thao khu vực phát triển minh bạch, tuân thủ chuẩn quốc tế. Đây không chỉ là yêu cầu kỹ thuật mà còn là thông điệp chính trị - văn hóa, khẳng định cam kết của ASEAN trong việc bảo vệ giá trị thể thao sạch và công bằng.

Lan tỏa hình ảnh Việt Nam năng động

Từ góc nhìn ngoại giao văn hóa, việc Việt Nam đăng cai và chủ trì chuỗi hội nghị thể thao ASEAN mang lại nhiều giá trị cộng hưởng. Trước hết là giá trị biểu tượng, khi Hà Nội trở thành trung tâm điều phối các sáng kiến khu vực, thể hiện rõ năng lực tổ chức và vai trò kết nối của Việt Nam trong ASEAN. Tiếp đó là giá trị thể chế, khi các văn kiện và thỏa thuận được thông qua tại hội nghị tạo khung pháp lý để triển khai hàng loạt chương trình hợp tác song phương và đa phương, từ phát triển thể thao học đường, đào tạo huấn luyện viên, trọng tài đến nâng chuẩn cơ sở vật chất và quản trị vận động viên.

Cuối cùng là giá trị kinh tế - xã hội, khi mỗi sự kiện thể thao tầm khu vực đều mang lại lợi ích kép cho du lịch, dịch vụ, truyền thông và quảng bá hình ảnh quốc gia. Mỗi lễ khai mạc, mỗi hoạt động giao lưu, mỗi hình ảnh về con người Việt Nam thân thiện, mến khách đều trở thành "chất liệu mềm" cho thương hiệu quốc gia. Những "điểm chạm" văn hóa như vậy giúp bạn bè quốc tế cảm nhận Việt Nam không chỉ qua con số hay chính sách mà bằng trải nghiệm sống động, tích cực và bền lâu.

Tuy nhiên, để biến lợi thế mềm thành năng lực cạnh tranh thực chất, Việt Nam cần một chiến lược phát triển kinh tế thể thao bài bản. Trước hết là việc lượng hóa tác động của các sự kiện thể thao đến du lịch, dịch vụ, truyền thông và thương hiệu quốc gia; kế tiếp là hoàn thiện chuỗi cung ứng sự kiện từ vận hành, an ninh, y tế, bản quyền hình ảnh đến tiêu chuẩn kỹ thuật; đồng thời thúc đẩy mô hình đối tác công - tư nhằm huy động nguồn lực xã hội cho hạ tầng, đào tạo tài năng trẻ và tổ chức sự kiện. Khi các cấu phần này vận hành đồng bộ, thể thao Việt Nam sẽ tận dụng tốt hơn các cơ hội từ hợp tác khu vực, nhất là khi "FIFA ASEAN Cup" đi vào hiện thực, mở ra một sân chơi mới cho cả vận động viên và kinh tế thể thao.

Từ các phiên họp tại Hà Nội đến lễ ký kết ở Kuala Lumpur, tháng 10.2025 đánh dấu bước tiến quan trọng của thể thao ASEAN và vai trò ngày càng đậm nét của Việt Nam trong hành trình kiến tạo một không gian hợp tác mới. Ngoại giao văn hóa qua thể thao đang mang lại lợi ích kép: Vừa mở rộng ảnh hưởng quốc gia, vừa củng cố sức mạnh cộng đồng khu vực.

Khi các cam kết như Tuyên bố chung AMMS-8, Biên bản ghi nhớ ASEAN-FIFA và hợp tác ASEAN-WADA được triển khai đồng bộ, thể thao sẽ không chỉ là niềm vui trên khán đài mà còn trở thành động lực thúc đẩy một ASEAN khỏe mạnh, bền vững và bao trùm - nơi Việt Nam tiếp tục ghi dấu như một đối tác trách nhiệm, một điểm đến tin cậy của những sự kiện mang tầm quốc tế. ■

V.LEAGUE LPBANK 2025/26:

Khi bản lĩnh lên tiếng giữa cuộc đua khốc liệt

● **KHẢI HƯNG**

Ninh Bình tiếp tục giữ ngôi đầu, Công an Hà Nội vươn lên vị trí thứ nhì, trong khi Thể Công Viettel hụt hơi và Nam Định loay hoay tìm lại chính mình - vòng 8 V.League LPBank 2025/26 chứng kiến sự xáo trộn đầy kịch tính ở nhóm đầu.

Dù bị dẫn bàn sớm trong chuyến làm khách trên sân PVF của PVF-CAND, Ninh Bình vẫn chứng tỏ bản lĩnh đáng gờm. Dưới sự dẫn dắt của HLV Albadalejo Castano Gerard, đội bóng mới lên hạng bình tĩnh tổ chức thế trận, lần lượt ghi ba bàn để ngược dòng thắng 3-1. Đây là vòng đấu thứ hai liên tiếp tân binh này giành trọn 3 điểm trên sân khách, tiếp tục giữ thành tích bất bại và vững vàng trên ngôi đầu bảng với 20 điểm.

Một diễn biến khác tại sân Pleiku (Gia Lai), sau 7 vòng đấu chỉ biết hòa và thua, HAGL cuối cùng cũng được tận hưởng cảm giác chiến thắng khi vượt qua Thể Công Viettel 2-1. Hai bàn thắng của Jairo và Ryan Hà giúp đội bóng phố Núi giải tỏa áp lực, đồng thời chấm dứt chuỗi trận khát thắng đầy ám ảnh. Ba điểm chưa đủ để giúp HAGL cải thiện vị trí áp chót, song đây là liều thuốc tinh thần quan trọng với thầy trò HLV Lê Quang Trãi. Ở chiều ngược lại, Thể Công Viettel đánh mất phong độ, để lộ hạn chế trong khâu chuyển trạng thái và kỷ luật phòng ngự - nguyên nhân khiến họ rơi xuống vị trí thứ ba.

Trận đấu muộn nhất vòng 8 trên sân Hàng Đẫy (Hà Nội) là màn so tài đặc biệt giữa hai đội cùng ngành: CAHN và CA TP.HCM. Trước trận, nhiều người tin vào ưu thế của đội khách khi đội chủ nhà mất thủ môn Nguyễn Filip vì chấn thương, còn tiền vệ Lê Văn Đô nhận thẻ đỏ ngay phút 18 sau pha va chạm với Việt Hoàng. Nhưng trong nghịch cảnh, đoàn quân của HLV Alexandre Polking đã trình diễn thứ bóng đá đầy kỷ luật và hiệu quả.

Phút 35, ngoại binh Alan tận dụng sai lầm hàng thủ đối phương để mở tỉ số 1-0, cũng là bàn thắng duy nhất của trận đấu. Phần còn lại là màn trình diễn phòng ngự chặt chẽ, bản lĩnh của đội bóng Thủ đô dù chỉ còn 10 người nhưng vẫn giữ vững thế trận và tạo ra không ít cơ hội phản công sắc bén. Với ba điểm quý giá, CAHN nối dài chuỗi 10 trận bất bại trên mọi đấu trường, vươn lên vị trí nhì bảng với 17 điểm, chỉ còn kém Ninh Bình 3 điểm và vẫn còn một trận chưa đá. Trận thắng này cũng là lời khẳng định mạnh mẽ về bản lĩnh của ứng viên vô địch thực thụ.

Trái ngược với sự thăng hoa của tân binh Ninh Bình, tại Thiên Trường, tân HLV Trung Kiên có màn ra mắt kém may mắn khi các nhà ĐKVĐ Nam Định bị Đà Nẵng cầm hòa 1-1. Đội khách bất ngờ dẫn trước ngay phút 14 nhờ cú sút của tuyển thủ Phi Hoàng, khiến không khí trên sân Thiên Trường chùng xuống. Nam Định dồn ép gần như toàn bộ thời gian sau đó, nhưng hàng công lại tỏ ra thiếu sắc bén.

Phải đến phút 89, trung vệ Lucas Alves mới kịp đánh đầu gỡ hòa, giúp đội chủ nhà thoát khỏi một thất bại. Dẫu vậy, đây tiếp tục là trận thứ 4 liên tiếp Nam Định không thắng, khiến đội bóng đương kim vô địch rơi vào tình thế đáng lo. Với chỉ 7 điểm sau 8 vòng, nhà vô địch mùa trước đang đứng ở nửa dưới bảng xếp hạng. Bài toán ổn định đội hình, đặc biệt là hàng công thiếu tính sáng tạo, sẽ là thử thách lớn với HLV Trung Kiên trong giai đoạn sắp tới khi lịch thi đấu dày đặc và các đối thủ bắt đầu tăng tốc.

Ở trận đấu trên sân Bình Dương, Hà Nội FC đã có màn ngược dòng ngoạn mục trước Becamex TP.HCM với chiến thắng 3-2 dưới cơn mưa nặng hạt. Đỗ Hoàng Hên là cái tên nổi bật nhất, ghi một bàn và kiến tạo một bàn giúp đội bóng Thủ đô có trận thắng đầu tiên dưới thời HLV Harry Kewell. Sau khởi đầu chệch choạc, Hà Nội FC đang dần ổn định và có thể trở lại đường đua vô địch, vốn là sở trường của họ ở những mùa giải gần đây.

Kết thúc vòng 8, Ninh Bình tiếp tục dẫn đầu với 20 điểm, theo sau là CAHN (17 điểm, đá ít hơn một trận) và Thể Công Viettel (15 điểm). Hải Phòng và CA TP.HCM cùng có 14 điểm, tạo nên nhóm bám đuổi gay gắt. Ở nửa dưới, HAGL, SLNA, Đà Nẵng và Nam Định đang gặp nhiều khó khăn. Những đội bóng từng được kỳ vọng nay buộc phải tìm lại phong độ để tránh bị cuốn vào cuộc đua trụ hạng sớm.

V.League 2025/26 đã đi được gần một phần ba chặng đường và những dấu hiệu cạnh tranh khốc liệt đang hiện rõ. Ninh Bình nổi lên như một hiện tượng, Công an Hà Nội chứng minh bản lĩnh ứng viên, trong khi Thể Công Viettel, Nam Định và HAGL vẫn còn nhiều việc phải làm.

Những biến động ở vòng 8 không chỉ làm nóng bảng xếp hạng, mà còn mở ra một chặng đua mới nơi mỗi chiến thắng đều có thể thay đổi cục diện. Và ở đó, chỉ những đội bóng giữ được sự ổn định, bản lĩnh và chiều sâu lực lượng mới đủ sức đi đường dài đến ngôi vương. ■

Ninh Bình đang bay cao trên bảng xếp hạng V.League 2025/26

Đội tuyển U17 chuẩn bị chu toàn cho sân chơi châu lục

Đội tuyển U17 Việt Nam đang "rèn quân" tại Trung tâm Đào tạo Bóng đá trẻ Việt Nam (Hà Nội) để chuẩn bị cho Vòng loại Giải bóng đá U17 châu Á 2026, diễn ra vào tháng 11 tới. Với lợi thế sân nhà, thầy trò HLV Cristiano Roland được kỳ vọng sẽ vượt qua vòng loại để góp mặt tại Vòng chung kết (VCK) sân chơi châu lục.

Ở đợt hội quân này, U17 Việt Nam tập trung 30 cầu thủ với lực lượng gồm nhiều gương mặt mới được lựa chọn sau màn trình diễn ấn tượng tại VCK Giải U17 quốc gia 2025. HLV trưởng Cristiano Roland cùng các cộng sự đang tập trung cao độ để truyền tải ý tưởng chiến thuật và rèn giũa lối chơi cho các học trò. Bên cạnh đó, yếu tố thể lực cũng được chú trọng thông qua giáo án được thiết kế bài bản bởi chuyên gia thể lực người Brazil - Regato Neto, nhằm giúp các cầu thủ đạt trạng thái sung mãn nhất trước khi bước vào giai đoạn thi đấu quốc tế.

Đánh giá về lực lượng hiện tại, HLV Cristiano Roland cho biết, đội có sự xuất hiện của nhiều gương mặt mới, được lựa chọn sau màn thể hiện nổi bật tại VCK U17 quốc gia vừa qua. Nhà cầm quân người Brazil đồng thời cũng khẳng định đây chưa phải danh sách cuối cùng, Ban huấn luyện vẫn tiếp tục theo dõi để có sự bổ sung phù hợp. "Tôi rất tự hào khi tiếp tục được tin tưởng trao quyền dẫn dắt đội tuyển U17 quốc gia và cống hiến cho bóng đá Việt Nam. Về kế hoạch đợt này, toàn đội sẽ có một tháng tập luyện tại Hà Nội, trong đó có một số trận giao hữu, trước khi sang Nhật Bản tập huấn với khoảng 3 trận cọ xát, rồi trở về tham dự Vòng loại U17 châu Á 2026", HLV Cristiano Roland cho hay.

Theo kế hoạch, U17 Việt Nam sẽ lên đường sang Nhật Bản tập huấn từ ngày 5.11. Trong thời gian này, đội dự kiến thi đấu 3 trận giao hữu với các đối thủ do Liên đoàn Bóng đá Nhật Bản sắp xếp. Ngày 16.11, thầy trò HLV Cristiano Roland sẽ trở về nước để bước vào giai đoạn chuẩn bị cuối cùng trước khi bước vào Vòng loại U17 châu Á 2026.

Tại Vòng loại U17 châu Á 2026, U17 Việt Nam nằm ở bảng C cùng Malaysia, Singapore, Hồng Kông (Trung Quốc), Macau (Trung Quốc) và Quần đảo Bắc Mariana. Các trận đấu tại bảng C sẽ được tổ chức trên hai sân Trung tâm Đào tạo Bóng đá trẻ Việt Nam và Trung tâm Đào tạo Bóng đá trẻ PVF (Hưng Yên) từ ngày 22-30.11. Việc Việt Nam đăng cai bảng đấu mang lại lợi thế quan trọng cho U17 Việt Nam trong mục tiêu giành vé dự vòng chung kết, đồng thời hướng tới cạnh tranh một suất tham dự đấu trường FIFA U17 World Cup 2026.

HLV Cristiano Roland nhấn mạnh sự chuẩn bị của đội: "Kết quả bốc thăm đưa U17 Việt Nam vào bảng đấu với nhiều đối thủ có chất lượng khác nhau. Sẽ có những trận đấu tưởng chừng thuận lợi nhưng hoàn toàn có thể ẩn chứa khó khăn. Vì vậy, thay vì nghĩ rằng một trận đấu là dễ dàng, chúng tôi cần phải tập trung chuẩn bị cho mọi tình huống, chủ động triển khai lối chơi để làm cho trận đấu trở nên dễ dàng".

Nếu vượt qua vòng loại tới đây, U17 Việt Nam sẽ trở thành đội tuyển thứ sáu của bóng đá Việt Nam trong năm 2025 giành quyền tham dự VCK châu lục sau đội tuyển U20 nữ, đội tuyển nữ, đội tuyển Futsal, đội tuyển U23 và đội tuyển U17 nữ quốc gia. Điều quan trọng hơn là khẳng định sự phát triển và vị thế của bóng đá trẻ Việt Nam tại đấu trường châu lục.

VĨNH HY

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, phường Ngọc Hà, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Tổng thống 92 tuổi Cameroon tái đắc cử

Ngày 27.10, tòa án Tối cao Cameroon tuyên bố Tổng thống đương nhiệm Paul Biya giành chiến thắng trong cuộc bầu cử gần đây, bất chấp làn sóng biểu tình nổ ra tại nhiều nơi trên cả nước. Với số phiếu giành được 53,66% phiếu bầu, ông Paul Biya 92 tuổi, trở thành nguyên thủ quốc gia tại vị lớn tuổi nhất thế giới, nối dài 43 năm cầm quyền kể từ khi ông lên nắm quyền vào năm 1982.

Dù Cameroon là quốc gia xuất khẩu dầu mỏ và duy trì tốc độ tăng trưởng kinh tế ổn định, nhưng nhiều người dân cho rằng thành quả phát triển chỉ tập trung trong tay tầng lớp tinh hoa. Theo Ngân hàng Thế giới, tỉ lệ thất nghiệp chính thức của nước này ở mức 3,5%, song có tới 57% lao động trẻ phải làm việc trong khu vực phi chính thức, thiếu ổn định và thu nhập bấp bênh.

MINH PHẠM

Núi lửa ngủ yên 700.000 năm có thể thức giấc

Các nhà khoa học cảnh báo rằng núi lửa Taftan ở miền đông Iran, vốn ngủ yên 700.000 năm có thể đang chuẩn bị cho một đợt phun trào dữ dội. Nghiên cứu được công bố trên Geophysical Research Letters cho thấy, khu vực gần đỉnh núi cao hơn 4.000m đã có dấu hiệu nâng lên bất thường trong gần 2 năm qua. Taftan vốn nổi tiếng với hoạt động phun khí lưu huỳnh mạnh mẽ, song chưa từng có vụ phun trào lớn nào được ghi nhận trong hàng trăm nghìn năm qua. Do nằm ở khu vực xa xôi, núi lửa này hiện chưa được giám sát chặt chẽ như các điểm nóng khác, dữ liệu chủ yếu dựa vào cảm biến vệ tinh.

Các nhà khoa học nhấn mạnh việc theo dõi Taftan là cần thiết, bởi sự "thức giấc" của ngọn núi lửa khổng lồ này có thể gây ảnh hưởng lớn tới khu vực biên giới Iran - Afghanistan.

P.MINH

CÁC CHƯƠNG TRÌNH NGHỆ THUẬT TẠI HỘI NGHỊ APEC 2025:

Sự giao thoa giữa di sản và đổi mới

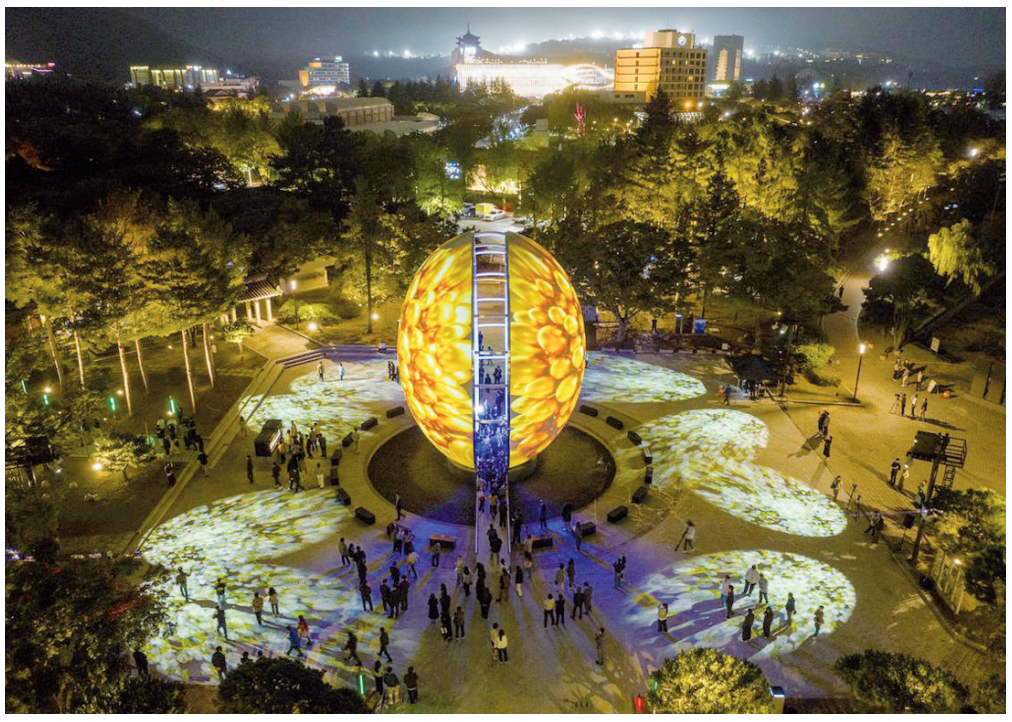
TRÂM ANH

Hội nghị Thượng đỉnh Hợp tác Kinh tế châu Á - Thái Bình Dương (APEC) 2025 đang diễn ra tại thành phố Gyeongju (Hàn Quốc), với chủ đề "Di sản và Đổi mới" APEC 2025 không chỉ là diễn đàn kinh tế, chính trị hàng đầu khu vực, mà còn là dịp để Hàn Quốc khẳng định vai trò cầu nối giữa truyền thống và tương lai.

Trong khuôn khổ hội nghị, một chuỗi sự kiện văn hóa, nghệ thuật và trải nghiệm sáng tạo được tổ chức, mang đến cho đại biểu và du khách cơ hội khám phá chiều sâu lịch sử, tinh thần sáng tạo cũng như sức sống đương đại của xứ sở Kim chi. Gyeongju, với bề dày di sản được UNESCO công nhận, sẽ trở thành "sân khấu mở" giới thiệu bản sắc văn hóa, nghệ thuật và tiềm năng du lịch của Hàn Quốc ra thế giới.

Ngay trước thềm hội nghị, "Triển lãm Nghệ thuật Truyền thông Daereungwon" đã diễn ra và kéo dài đến ngày 16.11. Trên nền quần thể lăng mộ hoàng gia cổ đại, công nghệ ánh sáng và truyền thông kỹ thuật số tiên tiến đã được sử dụng để tái hiện sự huy hoàng của vương triều Silla, giai đoạn được xem là "thời kỳ vàng son" của lịch sử Hàn Quốc. Không chỉ ngắm nhìn, du khách còn có thể tham gia vẽ biếm họa, làm đèn lồng giấy, in tem lưu niệm hay khám phá Lăng mộ Cheonmachong, biểu tượng của Gyeongju, được mở cửa miễn phí trong suốt thời gian sự kiện. Một điểm nhấn không thể bỏ qua là Lễ hội âm nhạc APEC 2025 diễn ra tối 31.10 tại Hồ Bomun. Chương trình quy tụ các nghệ sĩ nữ đến từ nhiều nền kinh tế thành viên APEC như Hàn Quốc, Trung Quốc, Nga và Việt Nam. Sự kiện là dịp tôn vinh tài năng và vai trò của phụ nữ trong nghệ thuật, qua đó thể hiện tinh thần sáng tạo xuyên biên giới, nơi những giai điệu dân gian truyền thống hòa quyện cùng âm nhạc đương đại, tạo nên một không gian nghệ thuật đầy sức sống.

Để giúp đại biểu và du khách khám phá sâu hơn văn hóa Hàn Quốc, thành phố Gyeongju đã thiết kế 11 tuyến du lịch theo chủ đề với 20 điểm đến tiêu biểu, trải dài từ các di sản lịch sử đến cảnh quan thiên nhiên và làng nghề thủ công. Các hành trình nửa ngày, buổi tối và trọn ngày giúp du khách có thể linh hoạt tham gia giữa các phiên họp hội nghị, vừa tìm hiểu văn hóa vừa trải nghiệm phong cảnh hữu tình của vùng đất "bảo tàng ngoài trời" Gyeongju.

Chương trình nghệ thuật truyền thông chiếu sáng biểu tượng APEC khổng lồ trong buổi trình diễn cảnh đêm "Lễ hội ánh sáng" ở Gyeongju

Không khí sáng tạo còn lan tỏa trong APEC chuỗi trình chiếu phim ngắn ứng dụng trí tuệ nhân tạo và công nghệ thực tế mở rộng, được tổ chức tại các quán cà phê và khu phố nghệ thuật "Hwangridan". Đây là dịp để công chúng tiếp cận xu hướng nghệ thuật số đang định hình tương lai sáng tạo của Hàn Quốc.

Bên cạnh đó, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch Hàn Quốc phối hợp cùng Ủy ban Du lịch quốc gia triển khai "Tuần lễ chào đón Hàn Quốc" diễn ra tại nhiều địa điểm trọng điểm như sân bay Incheon, ga Gyeongju và cảng Busan. Du khách được trải nghiệm mặc hanbok, làm giấy hanji, nếm thử ẩm thực truyền thống… góp phần tạo nên ấn tượng nồng hậu về đất nước "xứ Kim chi".

Trong thời gian diễn ra hội nghị, Trung tâm Nghệ thuật Gyeongju sẽ tổ chức triển lãm "Trải nghiệm Năm Hans", xoay quanh 5 biểu tượng văn hóa đặc trưng của Hàn Quốc. Còn Lễ hội Giao thoa Văn hóa mang đến những màn biểu diễn kết hợp giữa âm nhạc dân gian Hàn Quốc và nghệ thuật truyền thống từ các nền kinh tế APEC, thể hiện tinh thần giao lưu văn hóa đa sắc màu. Đặc biệt, những người yêu khảo cổ có thể tham gia trình diễn tái hiện kỹ thuật xây dựng lăng mộ cổ tại Cheoksaem từ ngày 30.10 - 1.11, cơ hội hiếm có để tiếp cận trực tiếp với di sản khảo cổ học sống động.

Thống đốc tỉnh Bắc Gyeongsang Lee Cheol-woo nhấn mạnh: "Thông qua Hội nghị APEC, chúng tôi mong muốn lan tỏa tinh thần của kinh đô Silla ngàn năm và vẻ đẹp văn hóa Hàn Quốc đến với bạn bè quốc tế. Gyeongju sẽ nỗ lực để trở thành một trong mười điểm đến du lịch văn hóa hàng đầu thế giới". ■

GÓC **BÌNH LUẬN**

Lời cảnh tỉnh mạnh mẽ

LƯƠNG SAN

Theo kết quả khảo sát mới nhất của Nida Poll và Đối tác Giáo dục Thái Lan (TEP), một thực tế đáng lo ngại là gần một nửa người dân Thái Lan (49,31%) cho rằng chương trình giảng dạy hiện nay đã quá lỗi thời và không còn phù hợp với nhu cầu của thời đại số. Đây là lời cảnh tỉnh mạnh mẽ đối với nền giáo dục Thái Lan đang chậm chạp trong việc thích nghi với những biến chuyển nhanh chóng của thế giới.

Trong khi toàn cầu hướng tới trí tuệ nhân tạo, kinh tế sáng tạo và kỹ năng số, thì học sinh Thái Lan vẫn phải miệt mài với những kiến thức cũ đó là nặng lý thuyết, thiếu thực hành. Hơn 48% người tham gia khảo sát phàn nàn rằng các khóa học thiếu kỹ năng thực tiễn khiến sinh viên tốt nghiệp khó hòa nhập với thị trường lao động. Không ít sinh viên tốt nghiệp vẫn loay hoay không biết áp dụng kiến thức lý thuyết vào cuộc sống, hay thậm chí thất nghiệp vì thiếu kỹ năng thích ứng. Nghịch lý này cho thấy, hệ thống giáo dục được nghiên cứu cho quá khứ, nhưng lại kỳ vọng đào tạo con người cho tương lai. Khi thế giới thay đổi từng ngày mà chương trình học vẫn giẫm chân tại chỗ, chất lượng giáo dục tất yếu sẽ rơi vào khủng hoảng.

Không chỉ chương trình học, chất lượng giáo viên và môi trường học tập cũng là nỗi lo lớn. Gần 38% người dân cho rằng chất lượng trường học và giáo viên không đồng đều; 26,49% nhận xét giáo viên bị gánh quá nhiều công việc hành chính. Nhiều giáo viên phải dành phần lớn thời gian cho giấy tờ hơn là cho việc soạn bài hay đổi mới phương pháp giảng dạy.

Khoảng 55,19% người được hỏi đều khẳng định, giảm tải công việc cho giáo viên sẽ giúp cải thiện giáo dục. Đây là thông điệp rõ ràng, nếu muốn cải cách thật sự, hãy trao lại cho giáo viên thời gian để dạy học và truyền cảm hứng thay vì khiến họ kiệt sức trong guồng máy hành chính.

Người dân Thái Lan đặt kỳ vọng vào sự đổi mới thực chất ở chính phủ, 44,27% muốn hiện đại hóa chương trình giảng dạy. Sự kỳ vọng này phản ánh việc người dân cần một hệ thống giáo dục nuôi dưỡng năng lực, tư duy phản biện và khả năng sáng tạo, những yếu tố mà chương trình cũ không thể mang lại. Trước những thực trạng trên, giáo dục Thái Lan cần phải xác định rõ đó là mạnh dạn thay đổi để bắt kịp kỷ nguyên số, hay tiếp tục tụt lại phía sau trong cuộc đua toàn cầu về tri thức và nhân lực.

Có thể thấy, đổi mới giáo dục không chỉ là việc cập nhật môn học hay thêm vài tiết kỹ năng sống. Đó phải là cuộc cải cách toàn diện, từ triết lý giáo dục đến phương pháp giảng dạy, từ cách đánh giá năng lực đến vai trò của giáo viên. Khi bài học cũ không còn đủ sức nuôi dưỡng thế hệ mới, đã đến lúc ngành giáo dục Thái Lan cần phải hành động và không thể chần chừ được nữa. ■